

WYTYCZNE

dla Delegatów Meczowych PZPN

wersja 3.0

Departament Organizacji Imprez,

Bezpieczeństwa i Infrastruktury PZPN

Events Organisation, Safety and Infrastructure Department

Polski Związek Piłki Nożnej

Wytyczne dla Delegatów Meczowych PZPN w zakresie pełnionej funkcji i wypełniania dokumentacji meczowej

Spis treści

§ 1. [Postanowienia ogólne]	3
§ 2. [Szczegółowe obowiązki Delegata Meczowego PZPN]	5
§ 3. [Przerwanie meczu lub zakończenie meczu przed upływem regulaminowego czasu gry].....	7
§ 4. [Ogólne wskazówki dotyczące właściwego wypełniania Raportu Delegata Meczowego PZPN]	8
§ 5. [Sposób wypełniania Raportu Delegata Meczowego PZPN].....	9
1. Obszar (A) – INFORMACJE OGÓLNE.....	9
2. Obszar (B) – UWAGI DOTYCZĄCE ORGANIZACJI MECZU	10
3. Obszar (C) – ZINTEGROWANE PODEJŚCIE DO BEZPIECZEŃSTWA I ZABEZPIECZENIA IMPREZY PRZEZ ORGANIZATORA, POLICJĘ ORAZ INNE PODMIOTY.....	13
4. Obszar (D) – PRZEBIEG IMPREZY	15
5. Obszar (E) – PODSUMOWANIE.....	18
6. Obszar (F) – INFORMACJA KOŃCOWA I ZAŁĄCZNIKI / ZDJĘCIA.....	18
§ 6. [Wytyczne dotyczące wypełniania Formularza Fair Play]	18
§ 7. [Wytyczne dotyczące przeprowadzenia spotkania organizacyjnego w dniu meczu]	20
§ 8. [Wytyczne dotyczące kontroli antydopingowej].....	22
§ 9. [Postanowienia końcowe].....	23
ZAŁĄCZNIK NR 1: SKRÓCONA LISTA SPRAWDZAJĄCA DLA DELEGATA MECZOWEGO PZPN.....	24
ZAŁĄCZNIK NR 2: WYKAZ PRZYKŁADOWYCH SYMBOLI ZABRONIONYCH	25
NOTATKI:	29

Podstawowe dokumenty:

1. Uchwała nr V/159 z dnia 22 maja 2013 roku Zarządu Polskiego Związku Piłki Nożnej w sprawie Delegatów Meczowych PZPN Szczepła Centralnego;
2. Regulamin w zakresie bezpieczeństwa podczas rozgrywek organizowanych przez PZPN i Ekstraklasę SA. /Wersja 2014/;
3. Zasady organizacji / rozgrywania meczów w trakcie pandemii COVID-19 (autorstwa DLR ESA i DPP PZPN);
4. Organizacja meczów z publicznością w specjalnym reżimie sanitarnym (założenia organizacyjne dla klubów piłkarskich);
5. Stewarding – organizacja, logistyka, funkcjonowanie, dobre praktyki, problemy, rekomendacje;
6. Raport Delegata Meczowego PZPN oraz Formularz Fair Play;
7. Druk Informacja Klubu Gościa – Ekstraklasa / I Liga / II Liga / III Liga / Puchar Polski;
8. Wymiana Informacji Meczowej – prezentacja DOIBI PZPN dot. zasad funkcjonowania systemu;
9. Druk Spotkania Organizacyjnego – Ekstraklasa / I Liga / II Liga / Puchar Polski (w III lidze skrócona lista sprawdzająca);
10. Lista Obecności / GSR – Ekstraklasa / I Liga / II Liga / III Liga / Puchar Polski;
11. Informacja Organizatora Zawodów – Ekstraklasa / I Liga / II Liga / III Liga / Puchar Polski;
12. Pozostałe, właściwe uchwały Zarządu PZPN, w tym regulaminy rozgrywek i podręczniki licencyjne;
13. Komunikaty Departamentu Organizacji Imprez, Bezpieczeństwa i Infrastruktury PZPN.

Dokumenty dostępne są na stronie www.pzpn.pl . Komunikaty DOIBI wysyłane są pocztą elektroniczną.

**„W związku z organizacją i bezpieczeństwem meczu piłki nożnej
Delegat Meczowy PZPN
reprezentuje PZPN oraz pełni rolę doradczą i wspierającą
wobec Organizatora / Kierownika ds. Bezpieczeństwa.”**

§ 1.

[Postanowienia ogólne]

1. Od rundy wiosennej sezonu 2012/2013 wszystkie obowiązki związane z administrowaniem / obsługą systemu Delegatów Meczowych PZPN na szczeblu centralnym prowadzi Departament Organizacji Imprez, Bezpieczeństwa i Infrastruktury PZPN (dalej jako „Departament”). Począwszy od sezonu rozgrywkowego 2021/22 szczebel centralny obejmuje również rozgrywki III Ligi rywalizacji mężczyzn.
2. Departament jest ośrodkiem kontaktowym Delegatów Meczowych PZPN szczebla centralnego, w tym Obserwatorów pełniących funkcję Delegata Meczowego PZPN, oraz Kierowników ds. Bezpieczeństwa szczebla centralnego w sprawach: szkoleniowych i konsultacji merytorycznych, obsad meczowych (w tym szczególnych zaleceń odnośnie do konkretnego meczu), zasad wypełniania Raportów i pozostałych dokumentów meczowych oraz innych kwestii związanych z organizacją i bezpieczeństwem meczów.
3. Komisja ds. Bezpieczeństwa na Obiektach Piłkarskich PZPN jest organem wspierającym i doradczym względem Departamentu w zakresie opiniowania i wytyczania nowych przedsięwzięć i kierunków rozwoju w obszarze organizacji i bezpieczeństwa meczów piłki nożnej w Polsce.
4. Delegaci Meczowi PZPN desygnowani na poszczególne mecze pełnią istotną rolę w tworzeniu bezpiecznego widowiska piłkarskiego. Rola ta polegać ma jednak w pierwszej kolejności na **doradztwie i wspieraniu** Kierowników ds. Bezpieczeństwa, którzy z ramienia Organizatorów imprez / meczów piłki nożnej są głównymi decydentami odnośnie do sposobu organizacji spotkań piłkarskich i zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom imprez.
5. Swoją postawą, posiadaną wiedzą oraz właściwą interpretacją obowiązujących przepisów w zakresie bezpieczeństwa, a w szczególności Ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych, rozporządzeń do tej ustawy oraz przepisów wewnętrznych PZPN w zakresie bezpieczeństwa, Delegaci Meczowi PZPN mają służyć radą i wsparciem Organizatorowi / Kierownikowi ds. Bezpieczeństwa oraz pomagać we właściwym ocenianiu zaistniałych sytuacji związanych ze spotkaniem piłkarskim, przed jego rozpoczęciem, w trakcie jego trwania i po jego zakończeniu.
6. Delegat Meczowy PZPN wykonuje swoje obowiązki w oparciu o główną zasadę, która brzmi:
„W jaki sposób mogą wesprzeć oraz doradzić Organizatorowi meczu, którego reprezentuje Kierownik ds. Bezpieczeństwa?”
Co do zasady, Delegat Meczowy PZPN nie powinien ingerować w organizację i zarządzanie bezpieczeństwem, a jego działania nie powinny mieć na celu znalezienia i wytknięcia jak największej ilości błędów w organizacji spotkania piłkarskiego.
7. Z zastrzeżeniem szczegółowych zasad obowiązujących w specjalnym reżimie sanitarnym, co do zasady, do głównych obowiązków Delegata Meczowego PZPN należą w szczególności:
 - a. telefoniczne skontaktowanie się z właściwym Kierownikiem ds. Bezpieczeństwa najpóźniej na 48 godzin przed planowanym rozpoczęciem meczu piłki nożnej (podczas rozmowy należy podsumować główne założenia dotyczące organizowanej imprezy, w tym informacje wynikające z druku IKG / systemu WIM i innych dokumentów, materiałów czy okoliczności związanych z zawodami);

- b. przybycie na stadion z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym (patrz § 2 ust. 3.);
 - c. przegląd dokumentacji dostarczonej przez Organizatora (w tym sprawdzenie aktualnego zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej / meczu piłki nożnej – o ile dotyczy oraz innych dokumentów, zgodnie z aktualnymi wytycznymi Departamentu);
 - d. przeprowadzenie dwóch części spotkania organizacyjnego w dniu meczu przy wykorzystaniu właściwego druku „Spotkanie Organizacyjne w dniu meczu” („SPO”) lub właściwej listy sprawdzającej (na potrzeby rozgrywek III Ligi);
 - e. ukonstytuowanie Grupy Szybkiego Reagowania (GSR) podczas spotkania organizacyjnego i, gdy wymagają tego okoliczności, zwołania jej członków celem wypracowania / podjęcia stosownych decyzji dotyczących przebiegu imprezy / meczu piłki nożnej;
 - f. sprawdzenie terenu imprezy / stadionu pod kątem organizacji i bezpieczeństwa – *Skrócona Lista Sprawdzająca została załączona do niniejszych Wytycznych (załącznik nr 1)*;
 - g. wsparcie merytoryczne Kierownika ds. Bezpieczeństwa, przede wszystkim w momentach wymagających podjęcia przez Kierownika ds. Bezpieczeństwa tzw. „trudnych decyzji” mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo meczu piłki nożnej;
 - h. w przypadku zaniechania ze strony Kierownika ds. Bezpieczeństwa lub sędziego zawodów – podjęcia decyzji o przerwaniu lub zakończeniu meczu piłki nożnej, **z zastrzeżeniem przepisów § 3.;**
 - i. ocena pracy służb porządkowych i informacyjnych (stewardów);
 - j. ocena zachowania kibiców, w tym grup autoryzowanych;
 - k. ocena zachowania osób znajdujących się na ławkach rezerwowych;
 - l. ocena postawy zawodników wobec siebie i wobec sędziów spotkania;
 - m. ocena sposobu organizacji meczu i zapewnienia bezpieczeństwa jego uczestnikom (kibicom, przedstawicielom mediów, zawodnikom, oficjelom meczowym, innym osobom) – każdorazowe omówienie organizacji imprezy podczas odprawy pomeczowej z Kierownikiem ds. Bezpieczeństwa;
 - n. terminowe sporządzenie i przesłanie, poprzez system PZPN24, do PZPN / EKSTRAKLASY S.A. dokumentacji dotyczącej danego meczu; w przypadku incydentów wymagany jest szczegółowy opis przebiegu zdarzeń, np. w przypadku użycia środków pirotechnicznych należy dokładnie opisać: kto odpałał, kiedy, gdzie, czy nastąpiło rzucanie, w jakie miejsca, czy nastąpiło przerwanie meczu, na ile czasu, czy ktoś ucierpiał, czy wystąpiło bezpośrednie zagrożenie życia / zdrowia, ilu osób dotyczyło, reakcja służb itp. Wszystkie te okoliczności mogą mieć wpływ na wysokość kary orzekanej przez organy dyscyplinarne.
 - o. składanie wyjaśnień na żądanie PZPN / EKSTRAKLASY S.A. / organów wymiaru sprawiedliwości.
8. Co do zasady, bezpośrednio po zakończonych zawodach Delegat Meczowy PZPN powinien zająć właściwe stanowisko obserwacyjne (np. na trybunie / na płycie boiska) i obserwować przebieg opuszczania płyty boiska przez sędziów, zawodników oraz innych członków drużyn, opuszczanie trybun przez kibiców oraz sposób wykonywania obowiązków przez służby obsługujące imprezę. Delegat Meczowy PZPN szczególną uwagę przykładą do sposobu zapewnienia przez organizatora meczu bezpieczeństwa sędziów zawodów oraz zawodników i członków sztabu drużyny gości.
9. Wszystkie zauważone problemy, sytuacje i zdarzenia niepożądane powinny być omówione przez Delegata Meczowego PZPN podczas pomeczowego spotkania z Kierownikiem ds. Bezpieczeństwa oraz opisane w druku Informacja Organizatora Zawodów i w Raporcie Delegata Meczowego PZPN.
10. Delegat Meczowy PZPN jest obowiązany do każdorazowego kontaktowania się z Departamentem w ciągu 15 (piętnastu) minut od chwili zakończenia zawodów – drogą sms, a w przypadku poważniejszych zdarzeń – drogą telefoniczną. Zakres przekazywanych informacji oraz osoby kontaktowe z ramienia Departamentu określane są w ramach komunikatów wysyłanych przez Departament pocztą elektroniczną.

§ 2.
[Szczegółowe obowiązki Delegata Meczowego PZPN]

1. Delegat Meczowy PZPN zobowiązany jest stosować się do zapisów zawartych w niniejszych „Wytycznych” przyjętych przez Departament do realizacji od rundy wiosennej sezonu 2012/2013 wraz z późniejszymi zmianami.
2. Celem opracowywanej przez Delegata Meczowego PZPN dokumentacji meczowej jest:
 - a. uzyskanie pełnej informacji dotyczącej organizacji meczu oraz zapewnienia bezpieczeństwa i właściwej obsługi uczestnikom imprezy;
 - b. uzyskanie informacji dotyczących infrastruktury stadionowej, mających związek z zapewnieniem prawidłowego poziomu organizacji i bezpieczeństwa zawodów;
 - c. pozyskanie wiedzy o pozytywnych i negatywnych zjawiskach oraz wydarzeniach dotyczących danej imprezy / zawodów;
 - d. rzetelna ocena pracy wszystkich zaangażowanych służb, w szczególności służb porządkowych i informacyjnych (stewardów), służb medycznych oraz osób nimi kierujących;
 - e. właściwa ocena zdarzeń w zakresie punktacji Fair Play.
3. Do obowiązków Delegata Meczowego PZPN należy:
 - a. przybycie na miejsce zawodów co najmniej na:
 - **3,5** godziny przed wyznaczonym czasem rozegrania meczu w rozgrywkach Ekstraklasy;
 - **2** godziny przed meczem o mistrzostwo I, II, III Ligi oraz przed meczem Pucharu Polski (w przypadku meczu piłki nożnej / imprezy masowej podwyższonego ryzyka w ramach tych klas rozgrywkowych – odpowiednio wcześniej, min. 3 godziny przed meczem).
 - b. zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą organizacji zawodów poprzez sprawdzenie:
 - zezwolenia na przeprowadzenie meczu piłki nożnej jako imprezy masowej – jeśli dotyczy;
 - uprawnień do sprawowania funkcji Kierownika ds. Bezpieczeństwa;
 - uprawnień do sprawowania funkcji Spikera;
 - druków „Informacja Organizatora Zawodów” ze wszystkich poprzednich meczów danej rundy rozgrywkowej;
 - pozostałych dokumentów wskazywanych przez Departament we właściwych komunikach.
 - c. sprawdzenia przed imprezą przynajmniej:
 - pomieszczeń medycznych wraz z wymaganym wyposażeniem, dedykowanych dla zawodników / oficjeli meczowych oraz publiczności;
 - szatni sędziowskiej;
 - szatni drużyny klubu gościa;
 - sektora kibiców drużyny klubu gościa;
 - strefy przyjęcia kibiców drużyny klubu gościa;
 - innych istotnych elementów infrastruktury stadionowej.
 - d. przeprowadzenie spotkania organizacyjnego w dniu meczu zgodnie z ustaleniami:
 - **Ekstraklasa:**
 - I część spotkania - na 3 godziny przed meczem
 - II część spotkania - na 1,5 godziny przed meczem
 - **I Liga, II Liga, III Liga, Puchar Polski:**
 - I część spotkania - na 105 minut przed meczem
 - II część spotkania - na 75 minut przed meczem

(W przypadku meczów piłki nożnej w tych klasach rozgrywkowych będących meczami podwyższonego ryzyka I część spotkania odbywa się na 2 godziny i 15 minut przed meczem.)

4. Odstępstwa od zasad określonych w ust. 3. d. dotyczących terminu odbywania I części spotkania organizacyjnego możliwe są w ramach rozgrywek Pucharu Polski, a także w przypadku meczów we wszystkich klasach rozgrywkowych, które organizowane są bez udziału publiczności – w obu tych przypadkach z inicjatywy organizatora meczu uzgodnionej z Delegatem Meczowym PZPN, za aprobatą Departamentu.
5. Po zakończonych zawodach Delegat Meczowy PZPN zobowiązany jest do zapytania Kierownika ds. bezpieczeństwa z ramienia organizatora zawodów czy wnosi on oficjalne zastrzeżenia dot. uszkodzeń / zniszczeń w infrastrukturze obiektu, w szczególności w strefie kibiców drużyny klubu gościa. W przypadku zgłoszenia strat przez Kierownika ds. bezpieczeństwa, Delegat Meczowy PZPN ma obowiązek osobiście sprawdzić zgłoszone miejsca szkód i opisać je w dokumentacji meczowej we właściwy sposób (zaleca się wykonanie dokumentacji fotograficznej).
6. W spotkaniach i odprawach, o których mowa w ust. 3 powinni wziąć udział:
 - **Ekstraklasa, I Liga, II Liga, III Liga, Puchar Polski – część I:**
 - Kierownik ds. Bezpieczeństwa;
 - Szef służb porządkowych i informacyjnych (stewardów);
 - Przedstawiciel Policji;
 - Spiker zawodów;
 - SLO gospodarzy i gości (jeżeli są wymagani, wyznaczeni i obecni);
 - Inne osoby – wg uznania Delegata Meczowego PZPN.
 - **Ekstraklasa, I Liga, II Liga, III Liga, Puchar Polski – część II:**
 - Kierownicy drużyn;
 - Sędziowie;
 - Obserwator sędziów PZPN;
 - Przedstawiciel ekipy realizującej transmisję TV (jeśli dotyczy);
 - Inne osoby – wg uznania Delegata Meczowego PZPN (np. rzecznik prasowy organizatora meczu, osoba odpowiedzialna za dzieci do podawania piłek, osoba odpowiedzialna za dodatkowe atrakcje około-meczowe itp.).
7. Miejsca spotkań organizacyjnych Delegat Meczowy PZPN powinien odpowiednio uzgodnić z Kierownikiem ds. Bezpieczeństwa oraz sędziami. Jeżeli pozwalają na to warunki, zaleca się korzystanie z sali konferencyjnej na stadionie lub innych, odpowiednio wielkich pomieszczeń.
8. Delegat Meczowy PZPN jest zobowiązany do przestrzegania następujących zasad:
 - a. **zachowanie i ubiór** – Delegat Meczowy PZPN powinien zachowywać się w sposób profesjonalny i odpowiedzialny, prezentować właściwą postawę etyczno-moralną, a swoim wyglądem godnie reprezentować Polski Związek Piłki Nożnej. Obowiązkowym strojem Delegata Meczowego PZPN jest garnitur i krawat oraz biała lub błękitna koszula bez wzorów.
 - b. **lojalność, dyskrecja i bezstronność** – Delegat Meczowy PZPN powinien powstrzymać się od wszelkich działań sprzecznych z interesem PZPN, nie może wypowiadać się w imieniu PZPN oraz nie jest upoważniony do udzielania wywiadów lub wystąpień publicznych poza zdarzeniami mającymi związek z meczem, podczas którego pełni funkcję Delegata Meczowego PZPN (Delegat Meczowy PZPN może wyłącznie poinformować media, że odnotował poszczególne zdarzenia związane z meczem i stosowne zapisy znajdują się w Raporcie, rozpatrywanym następnie przez organy dyscyplinarne Ekstraklasy S.A. lub PZPN). W szczególności:
 - zabrania się Delegatowi Meczowemu PZPN komentowania i publicznego wydawania opinii na temat organizacji i bezpieczeństwa imprezy oraz poziomu prowadzenia zawodów przez sędziów i podejmowanych przez nich decyzji.
 - Delegat Meczowy PZPN powinien poinformować Departament o jakichkolwiek powiązaniach swojej osoby z klubami uczestniczącymi w rozgrywkach na szczeblu centralnym, a w szczególności powiązań finansowych i rodzinnych.

- c. **poufność** – w trakcie pełnienia swojej funkcji i po jej zakończeniu, Delegat Meczowy PZPN powinien godnie reprezentować PZPN i chronić jego interesy. Zawartość dokumentacji meczowej Delegat Meczowy PZPN może udostępnić tylko osobom zainteresowanym, reprezentującym odpowiednie komórki organizacyjne PZPN lub Ekstraklasy S.A. – za zgodą Departamentu.
- W związku z pełnioną funkcją i obsługą zawodów szczebla centralnego, Delegat Meczowy PZPN nie powinien prowadzić jakiejkolwiek korespondencji z klubami szczebla centralnego lub innymi podmiotami bez wiedzy i zgody Departamentu – nie dotyczy korespondencji, która jest wymagana do prawidłowego wykonania obowiązków meczowych.**
- d. **zakaz wymuszania decyzji na Organizatorze / Kierowniku ds. Bezpieczeństwa** – Delegat Meczowy PZPN pełni funkcję kontrolną względem Organizatora / Kierownika ds. Bezpieczeństwa, co nie oznacza jednak, że może on wymuszać podejmowanie konkretnych decyzji związanych z organizacją i bezpieczeństwem meczu piłki nożnej. Wskazane jest doradzanie, sugerowanie, pytanie o przesłanki, w oparciu o które Kierownik ds. Bezpieczeństwa podejmuje lub zamierza podjąć określone, własne decyzje. Delegat Meczowy PZPN powinien informować Kierownika ds. Bezpieczeństwa, że wszelkie wydarzenia i podjęte decyzje zostaną opisane w Raporcie Delegata Meczowego PZPN, ale informacja taka nie może przyjmować formy wywierania presji czy groźenia Kierownikowi ds. Bezpieczeństwa. Swoim działaniem Delegat Meczowy PZPN ma skłaniać przedstawicieli poszczególnych służb do refleksji / weryfikacji planowanych rozwiązań i procedur dot. organizacji i bezpieczeństwa imprezy, rozważenia alternatywnych scenariuszy działania, potencjalnych konsekwencji działań czy zaniechań poszczególnych podmiotów itp.
9. Organizator zawodów piłkarskich zobowiązany jest do przygotowania Delegatowi Meczowemu PZPN oznakowanego pokoju, przeznaczonego do wykonywania pracy przed meczem, w czasie meczu i po jego zakończeniu oraz miejsca na trybunie głównej, z dobrą widocznością całego stadionu. Szczegółowe zasady wyposażenia przedmiotowego pomieszczenia określają przepisy licencyjne PZPN.
10. W celu należytego wypełniania obowiązków Delegata Meczowego PZPN, w tym swobodnego przemieszczania się i poruszania po całym terenie imprezy, zarówno przed meczem, w czasie jego trwania, jak i po zakończonych zawodach, Organizator wyposaża Delegata Meczowego PZPN w identyfikator z napisem *Delegat Meczowy PZPN*.

§ 3.

[Przerwanie meczu lub zakończenie meczu przed upływem regulaminowego czasu gry]

1. Zgodnie z Ustawą z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (dalej jako „ustawa”) oraz wewnętrznymi uregulowaniami PZPN, podmiotami władnymi do przerwania meczu (imprezy / imprezy masowej) lub zakończenia meczu (imprezy / imprezy masowej) przed upływem regulaminowego czasu gry są:
- właściwy organ wydający zezwolenie na przeprowadzenie imprezy masowej lub jego upoważniony przedstawiciel (art. 31 ust. 4 ustawy);
 - właściwy wojewoda lub jego upoważniony przedstawiciel (art. 34 a ust. 1 ustawy, a w przypadku imprez niemassowych – na podstawie art. 60 Ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie);
 - Organizator / Kierownik ds. Bezpieczeństwa (na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy);
 - Dowódca operacji Policji na stadionie (na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy lub po zaistnieniu przesłanki z art. 22 ust. 4 ustawy, a w przypadku imprez niemassowych – na podstawie art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji);
 - Delegat Meczowy PZPN (na podstawie niniejszych „Wytycznych” oraz poszczególnych regulaminów rozgrywek – przerwanie zawodów piłkarskich);

- f. Sędzia zawodów (na podstawie art. 5 „Przepisów gry” oraz poszczególnych regulaminów rozgrywek – przerwanie zawodów piłkarskich).
2. Delegat Meczowy PZPN oraz sędzia zawodów przerywają lub kończą zawody przed upływem regulaminowego czasu gry, gdy uznają, że:
 - a. ewentualna eskalacja przemocy / rozwój zdarzeń niepożądanych doprowadzi do zagrożenia życia lub zdrowia uczestników imprezy / meczu, **a decyzji o przerwaniu imprezy / imprezy masowej uprzednio nie podjęły inne podmioty, o których mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu;**
 - b. niemożliwe jest kontynuowanie meczu z innych powodów (np. ze względu na zadymienie stadionu wskutek użycia środków pirotechnicznych, warunki atmosferyczne, awarię oświetlenia, stan murawy itp.).
3. **Każdorazowe podjęcie decyzji opisanych w ustępie 2. są decyzjami Delegata Meczowego PZPN lub sędziego zawodów i oznacza, że to właśnie Delegat Meczowy PZPN lub sędzia zawodów będą uzasadniać ich podjęcie przed właściwymi organami jurysdykcyjnymi PZPN / EKSTRAKLASY S.A.**
4. Delegat Meczowy PZPN oraz sędzia zawodów dążą do dokończenia meczu, konsultując wszelkie decyzje dotyczące przerwania meczu / zakończenia meczu przed upływem regulaminowego czasu gry / wznowienia przerwane meczu pomiędzy sobą oraz z Kierownikiem ds. Bezpieczeństwa i, gdy jest to niezbędne, z Dowódcą operacji Policji na stadionie lub z pozostałymi członkami GSR. Obowiązkiem Delegata Meczowego PZPN i zespołu sędziowskiego jest niezwłoczne informowanie o zaistniałych okolicznościach właściwych komórek administrujących danymi rozgrywkami.
5. Delegat Meczowy PZPN jest odpowiedzialny za ustanowienie / wskazanie sposobu przepływu informacji pomiędzy osobami wymienionymi w ustępie 4., co ustala podczas odpraw przedmeczowych. W szczególności Delegat Meczowy PZPN ustala wydajny sposób przepływu informacji pomiędzy sędzią technicznym a stadionowym stanowiskiem dowodzenia.
6. W przypadku meczów piłki nożnej niebędących imprezami masowymi zasady opisane w ust. 2-5 stosuje się analogicznie.

§ 4.

[Ogólne wskazówki dotyczące właściwego wypełnienia Raportu Delegata Meczowego PZPN]

1. Raport Delegata Meczowego PZPN musi być wypełniony na obowiązującym aktualnie druku, w systemie PZPN24 lub, w przypadku zakłóceń działania systemu, przesłany drogą e-mail na adres bezpieczenstwo@pzpn.pl / ekstraklasa@ekstraklasa.org.
2. Termin przesłania / dostarczenia Raportu wynosi:
 - a. 24 godziny od momentu zakończenia zawodów Ekstraklasy;
 - b. 48 godzin od momentu zakończenia zawodów I Ligi, II Ligi, III Ligi oraz Pucharu Polski – z zastrzeżeniem zasad określonych poniżej (lit. c.);
 - c. 24 godziny od momentu zakończenia każdego z zawodów w przypadku, gdy wystąpiło naruszenie bezpieczeństwa i porządku publicznego (incydenty / zdarzenia niepożądane).
3. Delegat Meczowy PZPN powinien wypełnić wszystkie rubryki Raportu właściwie i zgodnie ze stanem faktycznym, jednocześnie weryfikując informacje przekazywane przez Kierownika ds. Bezpieczeństwa – zarówno informacje przekazywane ustnie, jak i w druku „Informacja Organizatora Zawodów”.
4. Raport zawiera sześć obszarów wyszczególnionych poniżej oraz Załączniki i Formularz Fair Play.
5. Raporty Delegatów Meczowych PZPN służą do następujących celów:

- a. bieżąca, tzn. trwająca w trakcie sezonu, weryfikacja sposobu organizacji i zabezpieczania meczów piłki nożnej;
 - b. informacje / dane / dowody wykorzystywane w ewentualnym postępowaniu dyscyplinarnym prowadzonym przez organy jurysdykcyjne PZPN / ESA bądź w postępowaniach prowadzonych przez właściwe organy administracji publicznej;
 - c. dane do zbiorczych raportów statystycznych dotyczących sposobu organizacji meczów i bezpieczeństwa na stadionach w poszczególnych klasach rozgrywkowych;
 - d. szczegółowych, okresowych analiz danych, zawierających rekomendacje na przyszłość oraz ewentualne działania naprawcze do wdrożenia.
6. Wyłącznym właścicielem Raportów Delegatów Meczowych PZPN jest Polski Związek Piłki Nożnej.

§ 5.

[Sposób wypełniania Raportu Delegata Meczowego PZPN]

- ❖ Opisany poniżej sposób wypełniania Raportu jest właściwy przy założeniu, że system PZPN24 funkcjonuje poprawnie i dane są wpisywane bezpośrednio w systemie. W sytuacji, gdy Raport trzeba wypełnić w edytorze tekstu, wówczas w Raporcie nie będą dostępne pola wypełnione automatycznie przez system Extranet/PZPN24 (dotyczy Obszaru (A) INFORMACJE OGÓLNE oraz klasyfikacji Fair Play).
- ❖ Co do zasady – jeżeli w danym punkcie lub wierszu należy zaznaczyć pole wyboru, wówczas możliwe jest zaznaczenie tylko jednego pola wyboru z danego punktu / wiersza, ponieważ zawarte tam odpowiedzi wzajemnie się wykluczają i, z logicznego punktu widzenia, możliwa jest tylko jedna poprawna odpowiedź w takim przypadku.
- ❖ Należy zapoznać się i szczegółowo przestudiować poniższy opis, ponieważ zawarte w nim wskazówki pomogą Delegatowi Meczowemu PZPN w świadomym obserwowaniu poszczególnych incydentów, w szczególności ich przyczyn oraz potencjalnych skutków, a także w rzetelnej ocenie organizacji imprezy i zarządzania ewentualnymi sytuacjami kryzysowymi.

1. Obszar (A) – INFORMACJE OGÓLNE

• OBSZAR (A1) INFORMACJE NA TEMAT MECZU:

- Większość informacji będzie wypełniona automatycznie przez system Extranet/PZPN24.
- Punkt 1. – Klasa rozgrywkowa – automatycznie uzupełniona klasa rozgrywkowa przedmiotowego meczu
- Punkt 2. – należy wybrać jedną z dwóch funkcji pełniących podczas meczu, zazwyczaj będzie to „Delegat”. Funkcję „Obserwator pełniący funkcję Delegata” należy zaznaczyć, gdy Raport wypełnia Obserwator.
- Punkt 3. – automatycznie uzupełnione imię, nazwisko oraz miejscowość pochodzenia Delegata Meczowego PZPN przypisanego do przedmiotowego spotkania.
- Punkt 4. – automatycznie uzupełnione dane drużyn (nazwy zespołów), zgodnie z danymi wprowadzonymi systemowo przez kluby.
- Punkt 5. – automatycznie uzupełniona data meczu.
- Punkt 6. – automatycznie uzupełniona godzina rozpoczęcia meczu.
- Punkt 7. – należy wpisać konkretną godzinę udostępnienia stadionu dla publiczności.
- Punkt 8. – automatycznie uzupełniony numer kolejki rozgrywek, w ramach której odbywa się przedmiotowy mecz.
- Punkt 9. – należy wpisać poprawny wynik meczu do przerwy, a następnie wynik końcowy.
- Punkt 10. – automatycznie wpisywany adres rozgrywania zawodów (nazwa stadionu, miejscowość, nazwa ulicy oraz numer – zgodnie z danymi wprowadzanymi przez kluby).

- **OBSZAR (A2) INFORMACJE NA TEMAT SĘDZIÓW:**
 - Pola powinny zostać wypełnione automatycznie przez system Extranet/PZPN24.
 - Punkt 11. – nazwisko, imię oraz miejscowość pochodzenia Sędziego.
 - Punkt 12. – nazwisko, imię oraz miejscowość pochodzenia Sędziego asystenta nr 1.
 - Punkt 13. – nazwisko, imię oraz miejscowość pochodzenia Sędziego asystenta nr 2.
 - Punkt 14. – nazwisko, imię oraz miejscowość pochodzenia Sędziego technicznego.
 - Punkt 15. – nazwisko, imię oraz miejscowość pochodzenia Obserwatora sędziów.
- **OBSZAR (A3) INFORMACJE NA TEMAT WIDZÓW I TRANSMISJI:**
 - Dane wpisywane na podstawie informacji uzyskanych od Kierownika ds. Bezpieczeństwa / Organizatora po zakończeniu meczu.
 - Punkt 16. – należy wpisać liczbę widzów faktycznie obecnych na imprezie, po otrzymaniu ich od Organizatora.
 - Punkt 17. – jest wypełniany tylko, jeżeli grupa kibiców drużyny klubu gościa została autoryzowana przez klub gościa zgodnie z Uchwałą II/85.
 - Punkt 18. – należy wybrać opcję w zależności od formy transmisji.
- **OBSZAR (A4) WSTĘPNA INFORMACJA NA TEMAT INCYDENTÓW / ZDARZEŃ NIEPOŻĄDANYCH:**
 - Z punktu widzenia bezpieczeństwa i dalszej analizy Raportu – są to najważniejsze informacje zawarte na pierwszej stronie Raportu.
 - W punktach 19. i 20. należy przekazać wstępną informację o charakterze ogólnym (poprzez zaznaczenie właściwego pola wyboru). Jeżeli opisane incydenty wystąpiły, to powinny zostać opisane przez Delegata Meczowego PZPN w dalszych częściach Raportu (np. w OBSZARACH (D) lub (E), w szczególności w punkcie 96.).

2. Obszar (B) – UWAGI DOTYCZĄCE ORGANIZACJI MECZU

- **OBSZAR (B1) TYP IMPREZY I DOKUMENTACJA**
 - Punkt 21. – zaznaczyć właściwe pole wyboru po sprawdzeniu warunków określonych w zezwoleniu na przeprowadzenie imprezy masowej, jeżeli dotyczy.
 - Punkt 22. – zaznaczyć właściwe pole wyboru poprzez dokonanie subiektywnej oceny przedstawionych dokumentów. Na ocenę mają wpływ następujące czynniki: czytelność i aktualność dokumentacji, czy dokumenty zostały umieszczone w jednym segregatorze, czy zostały opatrzone czytelnym spisem treści, czy zostały dostarczone na czas, czy zawierają plany graficzne itp. Jakiegokolwiek niedociągnięcia powodują, że nie wolno wystawić oceny wzorowej. Jeżeli przedstawione dokumenty były nieaktualne lub np. dotyczyły niewłaściwych osób czy zawodów, wówczas należy wystawić jedną z dwóch najniższych ocen. Jeżeli dokumentów nie przedstawiono w ogóle – należy wystawić najniższą ocenę. Wówczas uwagi należy wpisać w punkcie 101. Raportu i w druku IOZ.
 - Punkt 23. – Dane Kierownika ds. Bezpieczeństwa należy przepisać osobiście z dokumentacji dostarczonej przez Organizatora, po uzyskaniu pewności co do faktu, że osoba tam opisana rzeczywiście pełni tę funkcję w dniu meczu.
 - Punkt 24. – nr uprawnień Kierownika ds. Bezpieczeństwa: w przypadku imprezy masowej podwyższonego ryzyka należy wpisać zarówno numer zaświadczenia o ukończeniu szkolenia dla kierowników ds. bezpieczeństwa imprez masowych, jak i numer wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej. W przypadku imprezy masowej lub innej imprezy – należy wpisać numer zaświadczenia o ukończeniu szkolenia dla kierowników ds. bezpieczeństwa imprez masowych.
 - Punkt 25. – Dane Spikera należy przepisać osobiście z dokumentacji dostarczonej przez Organizatora, po uzyskaniu pewności co do faktu, że osoba tam opisana rzeczywiście pełni tę funkcję w dniu meczu.
 - Punkt 26. – nr uprawnień Spikera: należy zaznaczyć, czy uprawnienia zostały wydane przez PZPN. W przypadku imprez masowych Spiker powinien dodatkowo legitymować się zaświadczeniem o ukończeniu kursu dla członka służby informacyjnej.

- Wszelkie dodatkowe uwagi opisowe można zawrzeć w OBSZARZE (E) – punkty 101. i 102. W takim przypadku uwagi należy także zakomunikować Organizatorowi meczu (w trakcie właściwej odprawy / w druku IOZ).
- **OBSZAR (B2) TEREN IMPREZY / STADIONU**
 - Delegat Meczowy PZPN powinien sprawdzić bezpieczeństwo i przygotowanie stadionu, w tym także terenu poza stadionem, który należy do terenu imprezy / imprezy masowej.
 - Uwaga ogólna do punktów od 27. do 34. – przy każdym punkcie / pytaniu wybieramy jedną odpowiedź z dostępnych pól wyboru. Jeżeli w którymkolwiek punkcie / pytaniu przyznano jedną z dwóch najniższych ocen („słaby”, „niedopuszczalny”), wówczas **konieczne jest każdorazowe opisanie / uzasadnienie takiego faktu w polu nr 35.,** gdzie można dodać wszelkie dodatkowe uwagi. Uwag tych staramy się nie powtarzać w dalszych częściach Raportu.
 - Punkt 27. estetyka stadionu – ocenę „wzorową” należy przyznać, gdy teren jest (przesłanki spełnione łącznie): czysty, posprzątnany, „miły dla oka” – gdy jednocześnie jest ładnie i, mówiąc kolokwialnie, „nie można się do czegośkolwiek przyczepić” w omawianym zakresie. Ocenę „bardzo dobrą” przyznajemy, gdy (przykładowo) teren jest czysty i zadbane, ale występują drobne niedociągnięcia (np. pojedyncze śmieci), nie wpływające jednak na ogólne bardzo dobre wrażenie. W punkcie tym bierzemy również pod uwagę bezpieczeństwo terenu / stadionu w sensie infrastruktury (negatywny wpływ na bezpieczeństwo terenu / stadionu mają np. strome schody, wąskie przejścia / ciągi komunikacyjne, znaczne zaśmiecenie, nieuprzątnięte przedmioty itp.). Im więcej tych niedociągnięć, tym bliżej do wystawienia najniższej oceny. Co do zasady – wielkość stadionu nie powinna wpływać na przyznawaną ocenę, ale jego nowoczesność - tak.
 - Punkty 28-29. parkingi – na ocenę mają wpływ takie czynniki, jak umiejscowienie parkingów (w przypadku kibiców – blisko stadionu, w przypadku drużyn i oficjeli meczowych – blisko budynku klubowego, chronienie parkingów, czystość, wielkość obszaru przeznaczonych na parkingi – czy właściwa, kwestie dojazdu / wyjazdu / organizacji ruchu na parkingach itp.). Jeżeli któregoś z parkingów nie przygotowano w ogóle (np. gdy przygotowano parkingi tylko dla kibiców gospodarzy, mimo że kibice gości przyjechali autokarami), łączna ocena nie może być wyższa niż „przeciętne”.
 - Punkt 30. organizacja wejścia na stadion dla kibiców gospodarzy – na ocenę mają wpływ następujące czynniki: odpowiednia liczba stewardów (członków służb informacyjnych i porządkowych) obsługujących ten obszar, odpowiednie przygotowanie tego obszaru (w tym wielkość, przestrzeń, oznakowanie itp.), sprawność urządzeń itp.
 - Punkt 31. przystosowanie stadionu dla kibiców niepełnosprawnych – na ocenę wpływ ma przede wszystkim występowanie przeszkód infrastrukturalnych, które muszą pokonać osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich zanim dotrą na swoje miejsce. Oceniamy cały teren imprezy / imprezy masowej. Dostępna audiodeskrpcja (przekazywany drogą słuchową, werbalny opis meczu osobom niewidomym i niedowidzącym) jest przesłanką do podwyższenia oceny.
 - Punkt 32. warunki oglądania meczu z trybun – oceniamy komfort siedzisk, zadaszenie siedzisk, widoczność na płytę boiska, czy widoczności nie zasłaniają kolumny, kamery, inne przeszkody itp.
 - Punkt 33. ciągi komunikacyjne – należy sprawdzić czy publiczność jest w stanie w sposób bezpieczny przemieszczać się na terenie imprezy / stadionu. Na ocenę dodatkowo wpływa odpowiednie oznakowanie terenu / stadionu, zarówno w tablice informacyjne, jak i ostrzegawcze (np. ppoż.). Drożność ciągów komunikacyjnych oznacza brak przeszkód infrastrukturalnych (np. ściany, kolumny, bufety itp.), jak i mniejszych przeszkód fizycznych (np. kosze na śmieci, nieuprzątnięte materiały budowlane) na drogach przemieszczania się publiczności na terenie imprezy.
 - Punkt 34. furtki ewakuacyjne na płytę boiska – Kierownik ds. Bezpieczeństwa powinien poinformować Delegata Meczowego PZPN o polityce, jaką stosuje w obszarze furtek ewakuacyjnych na płytę boiska – czy furtki te zamyka się na klucz, czy przy każdej furtce

przebywa steward z właściwym kluczem, od którego momentu stewardzi przebywają przy furtek itp. Następnie należy sprawdzić czy polityka ta jest realizowana / egzekwowana przez stewardów oraz czy inne elementy nie mają wpływu na bezpieczeństwo imprezy (np. czy przy otwieraniu furtek nie przeszkadzają banery reklamowe, transparenty i inne elementy).

- Punkt 35. – należy wpisać uzasadnienie, jeśli w obszarze (B2) – punkty od 27 do 34 wybrano oceny „słaby” lub „nie dopuszczalny”. W tym punkcie należy wpisać inne uwagi dotyczące obszaru (B2), jeśli się pojawiły, także w formie dobrych praktyk.

- **OBSZAR (B3) ORGANIZACJA / OBSŁUGA IMPREZY**

- Na wydajne imprezy masowe / mecze piłki nożnej składają się trzy podstawowe elementy: bezpieczeństwo, zabezpieczenie (ochrona) i obsługa. Ta ostatnia często pełni rolę prewencyjną (np. obniżanie poziomu zyrutowania czy poziomu zdenerwowania kibiców poprzez miłe traktowanie). W niniejszym obszarze Delegat Meczowy PZPN ma za zadanie sprawdzić, czy Organizator meczu dba o kibiców i przykładą wagę do tego ważnego komponentu imprez masowych. Ponieważ...
„Gramy dla kibiców!”
- Uwaga ogólna do punktów od 36. do 48. – przy każdym punkcie / pytaniu wybieramy jedną odpowiedź z dostępnych pól wyboru. Jeżeli w którymkolwiek punkcie / pytaniu przyznano jedną z dwóch najniższych ocen („słaby”, „nie dopuszczalny”), wówczas konieczne jest każdorazowe opisanie / uzasadnienie takiego faktu w polu nr 49., gdzie można dodać wszelkie dodatkowe uwagi. Uwag tych staramy się nie powtarzać w dalszych częściach Raportu. Opcję „nie dotyczy” zaznaczamy w przypadku nieobecności kibiców poszczególnych klubów na meczu.
- Punkt 36. polityka informacyjna organizatora imprezy – oceniamy systemowo, tzn. informacje dostępne na różnych nośnikach, w tym biletach, ulotkach, programach meczowych, teledyskach, stronie www, mediach społecznościowych itp. – czy jest kompletna, atrakcyjna wizualnie, spójna, wysyłana terminowo itp.
- Punkt 37. przeglądanie zawartości odzieży i bagaży kibiców gospodarzy – oceniamy liczbę stewardów wykonujących czynności przeglądania (z podziałem na płę stewardów), rozstawienie stewardów, politykę w stosunku do dzieci i osób starszych. Oceniając ten punkt należy wziąć pod uwagę późniejsze wydarzenia na trybunach (liczba odpalonych środków pirotechnicznych itp.).
- Punkt 38. – pod pojęciem „proaktywność stewardów” rozumiemy wychodzenie przez stewardów (członków służb informacyjnych i porządkowych) naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom kibiców **z własnej inicjatywy**. Jeżeli (przykładowo) steward stoi z rękoma w kieszeniach, rozmawia prywatnie przez telefon, pali papierosy lub nie umie udzielić poprawnej odpowiedzi na zapytanie kibica o umiejscowienie bufetów czy toalet, wówczas ocena będzie niska lub najniższa. W zależności od okoliczności, poprawnie rozumiana proaktywność oznaczać może działanie stopniowe: najpierw zaznaczenie obecności przez stewarda, następnie nawiązanie kontaktu wzrokowego z kibicem i, następnie, ewentualne zadanie prostego pytania: „Jak mogę Pani / Panu pomóc?”. Oczywiście całościowa ocena systemu stewardingu nie powinna być przyznawana przez pryzmat sprawdzenia jednego stewarda.
- Punkty 39-42. bufety i toalety dla kibiców – na ocenę wpływ ma zarówno ich ilość, jak i jakość oraz rozmieszczenie, w tym z podziałem na toalety dla różnych płci czy też dostosowane dla dzieci
- Punkty 43-44. czystość siedzisk – powinna być sprawdzana przed meczem; nie przyjmujemy „argumentu”, że dzień wcześniej miała miejsce inna impreza i właściciel obiektu nie zdążył go uprzątnąć. To organizator meczu piłki nożnej musi myśleć o takich sprawach z właściwym wyprzedzeniem.
- Punkty 45-46. przygotowanie depozytów – ocena „wzorowa” może zostać wystawiona jedynie, gdy przedmioty zdeponowane są odpowiednio zabezpieczone, a obsługa

kibiców następuje szybko, bez zbędnych problemów i kolejek, w szczególności po meczu. W przypadku zorganizowania punktów depozytowych w formie koszy na śmieci należy wystawić jedną z dwóch najniższych ocen, a stosowne uwagi wpisać do druku IOZ.

- Punkt 48. warunki pracy przedstawicieli mediów – ocena „wzorowa” może zostać wystawiona tylko wówczas, kiedy zarówno na trybunie, jak i w pomieszczeniach biurowych / w sali konferencyjnej zapewniono darmowy dostęp do internetu.
- Punkt 49. – należy wpisać uzasadnienie, jeśli w obszarze (B3) – punkty od 36 do 48 wybrano oceny „słaby” lub „niedopuszczalny”. W tym punkcie należy wpisać inne uwagi dotyczące obszaru (B3), jeśli się pojawiły, także w formie dobrych praktyk.

3. Obszar (C) – ZINTEGROWANE PODEJŚCIE DO BEZPIECZEŃSTWA I ZABEZPIECZENIA IMPREZY PRZEZ ORGANIZATORA, POLICJĘ ORAZ INNE PODMIOTY

• OBSZAR (C1) ORGANIZATOR / STEWARDZI

- „Zintegrowane podejście do bezpieczeństwa i zabezpieczenia” to jedyny właściwy sposób organizacji imprez / meczów piłki nożnej przez Organizatorów wspólnie ze służbami publicznymi, przede wszystkim Policją.
- Uwaga ogólna do punktów od 50. do 52. – przy każdym punkcie / pytaniu wybieramy jedną odpowiedź z dostępnych pól wyboru. Jeżeli w którymkolwiek punkcie / pytaniu przyznano jedną z dwóch najniższych ocen („słaby”, „niedopuszczalny”), wówczas konieczne jest każdorazowe opisanie / uzasadnienie takiego faktu w polu nr 57., gdzie można dodać wszelkie dodatkowe uwagi (te ostatnie mogą także dotyczyć informacji umieszczonych w punktach od 53. do 56.). Uwag tych staramy się nie powtarzać w dalszych częściach Raportu.
- Punkt 50. – na ocenę pracy Kierownika ds. Bezpieczeństwa wpływ mają następujące czynniki: podejście do obowiązków, punktualność, jakość udzielanych informacji, czytelny sposób komunikowania się, „ułożenie” współpracy z Policją, jakość sprawowanego nadzoru nad systemem stewardingu, sposób podejmowania decyzji (czy w oparciu o rozsądne przesłanki i dynamiczną analizę ryzyka), terminowe podejmowanie decyzji, jakość dostarczonych dokumentów, w tym druku „Informacja Organizatora Zawodów”, umiejętność delegowania / zlecenia zadań na współpracowników itp. W szczególności ta ostatnia kwestia jest istotna w przypadku zarządzania wielkimi imprezami – jeśli Kierownik nie zleca zadań, rolą Delegata Meczowego PZPN jest próba ustalenia powodów takiego modelu pracy i przeprowadzenie rozmowy z Kierownikiem. Powodami tymi mogą być w szczególności: niewydajna struktura osobowa, brak zaufania do podwładnych, niekorzystny nawyk załatwiania wszystkich spraw osobiście, nieznanostwo podstawowych zasad zarządzania zespołami ludzkimi – tego typu negatywne okoliczności mogą mieć kluczowe znaczenie w przypadku konieczności ewentualnej zarządzania sytuacją kryzysową przez Kierownika. Rola Delegata Meczowego PZPN jest w tym aspekcie także uświadamiająca.
- Punkt 51. – na ocenę pracy Spikera mają wpływ treść, forma i momenty podawanych komunikatów, w tym tych, o których mowa w punkcie 100. niniejszego Raportu. Prosimy także o uczulanie Spikerów na najczęściej popełniany przez nich błąd, tj. na sposób informowania o przedłużonym czasie gry. Komunikat ten powinien zawierać słowa „co najmniej” / „minimum”, np. „Druga połowa meczu została przedłużona o **co najmniej 3 minuty**”. Ma to kluczowe znaczenie, ponieważ podczas samego doliczonego czasu gry także mogą występować przerwy w grze i wówczas ten doliczony czas gry może wynieść więcej niż to, co zadeklarował Spiker. To z kolei może być przecież przyczyną niepożądanych reakcji piłkarzy i publiczności. I właśnie z tego powodu zwrot „co najmniej” powinien być uwzględniany przez spikerów w tego typu komunikatach. W pozostałych aspektach – Delegat Meczowy PZPN weryfikuje sposób wykonywania obowiązków przez Spikera z zasadami określonymi w Regulaminie pracy Spikera zawodów piłki nożnej szczebla centralnego.

- Punkt 52. ocena pracy stewardów – stewarding to w zasadzie najważniejszy, najszerszy aspekt związany z organizacją imprezy / meczu piłki nożnej. Stewardzi oddziałują na wszystkie trzy komponenty wydajnych imprez, są też wizytówką organizatora imprezy. Dobre praktyki w tym zakresie zostały opisane w narzędziu szkoleniowym „Stewarding – pakiet szkoleniowy PZPN” oraz w dokumencie „Stewarding – organizacja, logistyka, funkcjonowanie, dobre praktyki, problemy, rekomendacje (poradnik DOIBI PZPN)”. W tym punkcie system stewardingu oceniamy całościowo, zgodnie ze standardami opisanymi w powyższych dokumentach, przy czym w punkcie tym nie oceniamy proaktywności stewardów, ocenianej powyżej w punkcie 38. Dodatkowo, jeżeli w danej klasie rozgrywkowej wymagane są certyfikaty stewardów PZPN, to brak dopełnienia tego obowiązku przez organizatora musi skutkować obniżeniem oceny w punkcie 52.
- Punkt 53. łączna liczba stewardów – wartość wpisana w tym punkcie ma być sumą wartości wpisanych w punktach 54. i 55. Poza służbami informacyjnymi i służbami porządkowymi do tej łącznej wartości nie wliczamy jakichkolwiek innych służb (np. wolontariuszy).
- Punkt 56. – PZPN wdraża program „Stewarding – Najwyższa Jakość Organizacji Imprez”. W ramach niniejszego programu szkoleni są stewardzi (członkowie służb informacyjnych i porządkowych) w klubach piłkarskich szczebla centralnego. Dlatego Delegat Meczowy PZPN powinien poprosić Kierownika ds. Bezpieczeństwa o udostępnienie listy stewardów posiadających Certyfikaty Stewarda PZPN, którzy pracują podczas danego meczu. Liczbę tych stewardów należy wpisać w polu liczbowym w przykładowym formacie: „23”. Jeżeli Organizator nie dysponuje takimi stewardami, zwyczajnie wpisujemy w tym punkcie wartość „0”.
- Punkt 57. – należy wpisać uzasadnienie, jeśli w obszarze (C1) – punkty od 50 do 52 wybrano oceny „słaby” lub „niedopuszczalny”. W tym punkcie należy wpisać inne uwagi dotyczące obszaru (C1), jeśli się pojawiły, także w formie dobrych praktyk.
- **OBSZAR (C2) POLICJA ORAZ POZOSTAŁE SŁUŻBY**
 - Delegat Meczowy PZPN jest wyznaczony na dany mecz w celu sprawdzenia relacji Organizatora z lokalną Policją. Delegat Meczowy PZPN nie powinien psuć tych relacji lub wymuszać czegokolwiek na obydwu stronach, co mogłoby te relacje pogorszyć.
 - Punkt 58. – należy wpisać dane dowódcy operacji Policji na stadionie (stopień, imię i nazwisko).
 - Punkt 59. – wskazane jest, aby Dowódca operacji Policji (bądź jego kompetentny przedstawiciel) był obecny podczas odprawy przedmeczowej, jednakże łatwo można wyobrazić sobie sytuację, w której Dowódca operacji Policji nie dysponuje czasem. Wówczas Delegat Meczowy PZPN nie powinien wymuszać tej obecności, a jedynie zanotować w punkcie 101. lub 102. przyczynę nieobecności oraz czy Dowódca Policji został w istocie zaproszony do uczestniczenia w odprawie przedmeczowej / powiadomiony o miejscu i godzinie jej rozpoczęcia.
 - Punkt 60. – analogicznie, udział Dowódcy operacji Policji w odprawie pomeczowej, także nie powinien być wymuszany przez Delegata Meczowego PZPN. Co więcej, odprawę tę (tj. pomiędzy Kierownikiem ds. Bezpieczeństwa i Dowódcą operacji Policji), w szczególności, gdy podczas meczu nie odnotowano incydentów / zdarzeń niepożądanych, można przenieść na inny dzień tygodnia następującego po zakończonych zawodach. Delegat Meczowy PZPN tym bardziej nie powinien niczego sugerować i wtrącać się, jeżeli procedury w tym temacie zostały uprzednio ustalone przez Kierownika ds. Bezpieczeństwa i Dowódcę operacji Policji i gdy funkcjonują one skutecznie.
 - Punkt 61. – w oparciu o informacje uzyskane od dowódcy operacji Policji, należy wpisać liczbę funkcjonariuszy biorących udział w zabezpieczeniu. Jeżeli Dowódca odmówi ich podania, należy oszacować je wspólnie z Kierownikiem ds. Bezpieczeństwa i przyjąć liczbę szacunkową, z odpowiednią adnotacją w punkcie 101. lub 102. Raportu.

- Punkt 62. – zgodnie z oceną jakości pracy służb medycznych należy wybrać jedną z opcji i opisać przyczyny ewentualnych dwóch najniższych ocen.
- **OBSZAR (C3) DOWODZENIE I WSPÓŁPRACA PODMIOTÓW**
 - W obszarze tym należy ocenić wydajność / efektywność pracy osób dowodzących organizacją i zabezpieczeniem imprezy / meczu piłki nożnej.
 - Punkt 63. - zgodnie z oceną jakości przygotowania i wyposażenia należy wybrać jedną z opcji. Na ocenę wpływ mają takie czynniki, jak m.in. ergonomia pomieszczenia, zapewniona widoczność, procedury, zarządzanie dostępem do pomieszczenia (unikanie niepotrzebnych osób) itp.
 - Punkty 64. i 65. – jeżeli zebrała się GSR lub nastąpiło przekazanie dowodzenia Policji, należy opisać przyczyny, moment w trakcie imprezy, jakie podjęto ustalenia, czy ustalenia okazały się skuteczne, czy podmioty współpracowały zgodnie z ustaleniami przyjętymi podczas spotkania organizacyjnego w dniu meczu itp. – fakty te opisujemy w OBSZARZE (E) – w polu 101. lub 102. (wpisu dokonujemy w jednym z tych pól, nie powtarzamy go w drugim polu). Należy rozróżnić pierwotne ukonstytuowanie się GSR podczas odprawy przedmeczowej od późniejszego zebrania się GSR w związku z wystąpieniem określonych zdarzeń. Dalsze szczegóły dotyczące GSR znajdują się w druku SPO. **UWAGA: w sytuacji kryzysowej nie należy na siłę zbierać GSR, aby nie sparaliżować procesu podejmowania decyzji** – robimy to jedynie wówczas, gdy stoi za tym racjonalne uzasadnienie.
 - Punkt 66. – jest to jeden z najważniejszych punktów w Raporcie, który powinien mieć wpływ na ostateczną ocenę wpisywaną w punkcie 103. Na ocenę wystawianą w punkcie 66 wpływają: komunikacja pomiędzy podmiotami i przepływ informacji – czy na czas, czy czytelnie / w sposób zrozumiały, zrozumienie potrzeb drugiej strony, podchodzenie do problemów z chęcią ich rozwiązania, podejmowanie działań zapobiegawczych itp.

4. **Obszar (D) – PRZEBIEG IMPREZY**

- **OBSZAR (D1) ORGANIZACJA PRZYJMOWANIA NA STADION KIBICÓW DRUŻYNY GOŚCI**
 - Jest to jeden z najważniejszych obszarów w Raporcie i jeżeli na meczu jest obecna grupa kibiców drużyny gości, to Delegat Meczowy PZPN musi posiadać dokładne informacje – w jaki sposób grupa ta była obsługiwana na stadionie przez służby organizatora.
 - Punkt 67. – zawsze należy wpisać **przyczynę nieobecności** kibiców drużyny klubu gości na stadionie. Cenne są również informacje dot. przebiegu podróży kibiców gości i ewentualnych zdarzeń tam występujących. W takich przypadkach Delegat Meczowy PZPN musi podać źródło przekazanych informacji.
 - Punkt 68. – oceniamy liczbę stewardów wykonujących czynności przeglądania (z podziałem na płeć stewardów), rozstawienie stewardów, politykę w stosunku do dzieci i osób starszych. Oceniając ten punkt należy wziąć pod uwagę późniejsze wydarzenia na trybunach (liczba odpalonych środków pirotechnicznych itp.).
 - Punkt 69. czas wpuszczania kibiców przyjezdnych – Delegat Meczowy PZPN nie musi do końca przebywać przy bramach, aby upewnić się ile czasu trwało wpuszczanie na stadion tej grupy. Może to robić np. z poziomu stanowiska dowodzenia lub uzyskać przedmiotową informację w inny sposób. Jeżeli wartość wpisana w tym punkcie przekroczy „60”, wówczas przyczyny tego przekroczenia należy opisać w punkcie nr 73. Jeżeli jednak grupa kibiców przyjezdnych będzie pojawiała się na stadionie / przy wejściu w kilku grupach lub w odstępach czasu, wówczas należy ocenić czas wpuszczania głównej, największej grupy kibiców, a jeżeli wpuszczanie wszystkich kibiców gości następowało sprawnie i bez zakłóceń, to łączna wartość wpuszczania powinna być umownie wpisana jako „60” (chyba, że wpuszczano szybciej – wówczas należy wpisać właściwą wartość). Fakt pojawiania się kibiców przyjezdnych w kilku grupach lub w odstępach czasu należy opisać w punkcie nr 73. Delegat Meczowy PZPN powinien

zasięgnąć opinii dot. sposobu i przebiegu wpuszczania na stadion kibiców gości u autoryzowanego reprezentanta klubu gości obecnego na stadionie.

- Punkt 70. – należy wpisać liczbę stewardów Organizatora obsługujących wejście kibiców drużyny gości na mecz.
 - Punkt 71. – na ocenę mają wpływ następujące czynniki: odpowiednia liczba stewardów (członków służb informacyjnych i porządkowych) obsługujących ten obszar, odpowiednie przygotowanie tego obszaru (w tym wielkość, przestrzeń, oznakowanie itp.), sprawność urządzeń, wydajne ciągi komunikacyjne itp.
 - Punkt 72. – należy wybrać jedną z opcji w zależności od tego, czy autoryzowana grupa kibiców drużyny gości była obecna na stadionie.
 - Punkt 73. – należy wpisać uwagi dotyczące organizacji przyjęcia autoryzowanej grupy kibiców drużyny gości, jeśli się pojawiły.
- **OBSZAR (D2) ZACHOWANIE PRZEDSTAWICIELI DRUŻYN PIŁKARSKICH**
 - Na ocenę wpływ mają m.in. reakcje, ton, słowa, czy osoby przebywające na ławkach rezerwowych nie utrudniają pracy sędziom, sposób wykonywania zmian itp.
 - Wszelkie incydenty powinny zostać opisane w punkcie 76.
 - W każdym wypadku należy odnotować fakt przebywania na ławkach rezerwowych osób do tego nieuprawnionych i postarać się zidentyfikować takie osoby.
 - Oceny wystawiane w punktach 74. i 75. powinny znaleźć odzwierciedlenie we właściwych rubrykach w ramach punktacji Fair Play, np. w przypadku wystawienia oceny „przeciętne” ilość punktów przyznana w klasyfikacji Fair Play powinna wynosić 3 (skala 1-5).
 - Patrz też analogiczne uwagi odnośnie do sposobu wypełniania formularza Fair Play.
 - **OBSZAR (D3) ZACHOWANIE PUBLICZNOŚCI**
 - Należy wystawić ogólną ocenę, na którą wpływ mają także pozytywne zachowania, np. sposób prowadzenia zorganizowanego dopingiu.
 - Oceny wystawiane w punktach 77. i 78. powinny znaleźć odzwierciedlenie we właściwych rubrykach w ramach punktacji Fair Play, np. w przypadku wystawienia oceny „przeciętne” ilość punktów przyznana w klasyfikacji Fair Play powinna wynosić 4-5 (skala 1-10).
 - Patrz też analogiczne uwagi odnośnie do sposobu wypełniania formularza Fair Play.
 - **OBSZAR (D4) INCYDENTY / ZACHOWANIA NIEPOŻĄDANE W TRAKCIE MECZU**
 - Uwaga ogólna do punktów od 79. do 95. – przy każdym punkcie / pytaniu wybieramy jedną odpowiedź z dostępnych pól wyboru. W przypadku wystąpienia poszczególnych wydarzeń konieczne jest każdorazowe opisanie / uzasadnienie takiego faktu w polu nr 96., gdzie można dodać wszelkie dodatkowe uwagi. Uwag tych staramy się nie powtarzać w dalszych częściach Raportu.
 - Jeśli nie da się ustalić, którzy kibice byli sprawcami poszczególnych incydentów, wówczas zaznaczamy odpowiedź „TAK – tylko gospodarze”, a w polu nr 96. dodajemy opis, z którego mają także wynikać przyczyny niemożności ustalenia, o których kibiców chodziło.
 - Punkt 79. późne przybycie kibiców – interesuje nas, jak wiele osób weszło na mecz po jego rozpoczęciu. Jeśli takie zdarzenie miało miejsce – prosimy o zaznaczenie właściwego pola wyboru i o dalsze szczegóły (przyczyny, rozwój sytuacji) w punkcie 96.
 - Punkt 80. pirotechnika – jeżeli dotyczy, prosimy o szczegóły w punkcie 96. (przybliżona liczba odpalonych środków, czy rzucono nimi na płytę boiska / w inne sektory, czy nastąpiło realne zagrożenie życia / zdrowia, czy przerwano mecz, czy sprowadzono zawodników do strefy technicznej lub do szatni itp. – koniecznie ze wskazaniem, których kibiców dotyczyło oraz jaka była reakcja Organizatora). Przydatne będą również wszelkie zdjęcia obrazujące skalę problemu podczas danego meczu – zdjęcia można dodać w zakładce „Załączniki”.

- Punkt 81. rzucanie przedmiotami – analogicznie, jak przy poprzednim punkcie, natomiast ten punkt dotyczy wszystkich innych przedmiotów niż środki pirotechniczne.
 - Punkt 82. wtargnięcie na płytę boiska – analogicznie jak w poprzednim punkcie; jeżeli wystąpiło – prosimy o podanie w szczególności liczby osób, które wtargnęły na boisko, miejsca wtargnięcia oraz informacji co do sposobu i czasu reakcji stewardów.
 - Punkty od 83. do 87. – prosimy pamiętać o wskazaniu, których kibiców dotyczy, skutków / wpływu na bezpieczeństwo osób, czy przerwano mecz, na ile minut itp. Jeżeli nie uda się zidentyfikować kibiców danego klubu, to zaznaczamy pole „TAK – tylko gospodarze” i wyjaśniamy sytuację w punkcie 96.
 - Punkt 88. zachowania dyskryminujące – odnotowujemy wszelkie okrzyki, ich natężenie, ale także reakcję stewardów i Spikera. [Przykładowe symbole zabronione znajdują się w Załączniku nr 2 do niniejszych Wytucznych.](#)
 - Punkt 89. – jeśli nastąpiło użycie wskaźników wobec piłkarzy, należy z sędziami ustalić potencjalny wpływ na przebieg meczu.
 - Punkt 90. wulgarne okrzyki – należy rozróżniać w opisie jednorazowe przypadki od zorganizowanej mowy nienawiści – w tym drugim przypadku konieczne jest minutowe cytowanie treści z rozróżnieniem poszczególnych grup pseudokibiców je wznoszących.
 - Punkt 91. problemy z biletami / akredytacjami – w szczególności opisać jeśli dotyczyły kibiców gości lub przedstawicieli mediów.
 - Punkt 92. problemy z zatłoczeniem / paniką tłumu – koniecznie opisać przyczyny i sposób zarządzania taką sytuacją kryzysową przez właściwe służby.
 - Punkt 93. – segregacja ta dotyczy rozdzielenia grupy kibiców gości od kibiców gospodarzy. Ma ona znaczenie szczególnie w przypadku, gdy dane grupy kibiców są wobec siebie nastawione antagonistycznie / wrogo. Bierzymy pod uwagę zapewnienie odpowiedniej jakości strefy buforowej, asystę stewardów, ale także segregację kibiców przy wchodzeniu na stadion oraz podczas jego opuszczania. Jeżeli wystąpiły problemy dotyczące tego zagadnienia, wówczas zaznaczamy odpowiednie pole wyboru („Tak, wystąpiła”), a szczegóły opisujemy w punkcie 96.
 - Punkt 94. – należy wybrać jedną z opcji w oparciu o informacje własne oraz od Organizatora, jeśli wystąpiły problemy techniczne, infrastrukturalne lub obydwaj na raz.
 - Punkt 95. – należy wybrać jedną z opcji zgodnie z oceną sytuacji oraz opisać powody takiego przetrzymywania kibiców po meczu, ich reakcję i dalszy sposób zarządzania sytuacją (w szczególności czy rozwiązywano sytuacje konfliktowe, jeśli wystąpiły).
 - Punkt 96. – należy szczegółowo wymienić i opisać wszelkie incydenty, sytuacje niebezpieczne itd., ze szczególnym uwzględnieniem czasu wystąpienia opisywanych okoliczności oraz ich sprawców, a także sposoby reakcji / obsługi incydentów przez właściwe służby.
- **OBSZAR (D5) ORGANIZACJA OPUSZCZANIA STADIONU PRZEZ KIBICÓW DRUŻYNY GOŚCI**
 - Punkt 97. - należy wybrać jedną z opcji zgodnie z oceną sytuacji, w miarę możliwości należy zasięgnąć informacji u SLO klubu gości.
 - Punkt 98. - należy wybrać jedną z opcji zgodnie z oceną sytuacji.
 - Punkt 99. - należy wpisać czas (w minutach), jeśli w Punkcie 98. zaznaczono „Tak”.
 - Punkt 100. – w tym polu szczególnie interesujące są wszelkie adnotacje o sposobie informowania przez Spikera grupy kibiców drużyny gości. Jakie to były komunikaty? (należy wpisać dokładną treść, w razie wątpliwości omówić to ze Spikerem), Kiedy je podawano?, Czy w sposób zrozumiały?, Czy je powtarzano?, Czy następowało uspokojenie czy zniechęcenie tłumu?, Jaka była kolejna reakcja Spikera? Itp.

5. Obszar (E) – PODSUMOWANIE

• **OBSZAR (E1) TREŚĆ REKOMENDACJI**

- Punkt 101. – tutaj Delegat Meczowy PZPN wpisuje treść wszelkich uwag i rekomendacji, które przekazał Kierownikowi ds. Bezpieczeństwa / Organizatorowi zawodów. Zakres hasłowy tego punktu w Raporcie powinien pokrywać się z uwagami / zaleceniami Delegata Meczowego PZPN wpisanymi do arkusza „Informacja Organizatora Zawodów”.
- W miarę możliwości uwagi powinny być nie tylko ocenne, ale także konstruktywne (np. w jaki sposób poprawić określone elementy organizacji meczu? Jak przyspieszyć wpuszczanie kibiców na stadion? Itp.)

• **OBSZAR (E2) INNE UWAGI DELEGATA MECZOWEGO**

- Punkt 102. – tutaj Delegat Meczowy PZPN wpisuje wszelkie inne uwagi, które uzna za stosowne, przy jednoczesnym unikaniu powtarzania / dublowania poszczególnych wpisów w Raporcie.
- Punkt 103. – należy zaznaczyć odpowiednie pole wyboru wystawiając ocenę dotyczącą ogólnej organizacji meczu. Jeżeli wystąpią problemy, np. związane z zachowaniem kibiców drużyny gości, to nie oznacza to automatycznie, że ocena organizacji meczu jest przeciętna lub słaba – wówczas należy ocenić **czy Organizator mógł przewidzieć te problemy**, czy mówił o nich podczas odprawy przedmeczowej, w jaki sposób na nie zareagował, czy dążył do deeskalacji konfliktów, czy podejmował dialog z kibicami itp. Natomiast uprzednie zaznaczenie ocen „słaby” lub „niedopuszczalny”, szczególnie w obszarach (B) UWAGI DOTYCZĄCE ORGANIZACJI MECZU lub (C) ZINTEGROWANE PODEJŚCIE... powinno skłaniać Delegata Meczowego PZPN do wystawienia odpowiednio niższej ogólnej oceny organizacji meczu w punkcie 103. Podsumowując – prosimy wyważyć własną ocenę, biorąc pod uwagę zarówno wcześniejsze przygotowanie Organizatora, jak i działania (prewencyjne i reakcyjne) podejmowane przez Organizatora podczas przebiegu imprezy.
- Najważniejsze punkty mające wpływ na ocenę końcową, to: 50., 51., 52. i 66. – co do zasady ocena końcowa powinna być wypadkową ocen wpisanych w tych czterech punktach.
- INFORMACJA KOŃCOWA – pole informacyjne u dołu Raportu – przypomnienie o terminach i sposobie wysyłania dokumentacji meczowej. Ewentualne podpisy zostawiamy tylko na oryginalnych dokumentach (jeśli dotyczy).

6. Obszar (F) – INFORMACJA KOŃCOWA I ZAŁĄCZNIKI / ZDJĘCIA

- Obszar zawiera przypomnienie zasad przesyłania Raportu.
- Wszelkie zdjęcia obrazujące incydenty są jak najbardziej wskazane w Raporcie. Wówczas należy zdjęcia podpisywać, w szczególności uwzględniając niezbędne detale, takie jak np. wskazanie grupy pseudokibiców doprowadzających do danego wydarzenia, czas wydarzenia (np. konkretne minuty ekspozycji danego transparentu) itp.

§ 6.

[Wytyczne dotyczące wypełniania Formularza Fair Play]

1. **Żółte i czerwone kartki.**

Ocena polega na odejmowaniu od maksymalnej liczby **punktów 5** – za każdą żółtą kartkę **0,5 punktu**, natomiast za czerwoną kartkę:

- **1 punkt** za faul taktyczny (tzw. akcja ratunkowa),
- **2 punkty** za grę brutalną, wysoce niesportowe zachowanie.

Jeżeli jednak zawodnik otrzyma drugą żółtą kartkę, a w rezultacie czerwoną, odejmuje się **1 punkt**. Jeżeli natomiast zawodnik po wcześniejszej żółtej kartce, otrzymuje bezpośrednio czerwoną kartkę, to suma odejmowanych punktów musi wynosić **1,5 (0,5 + 1) punktu** lub **2,5 (0,5 + 2) punktu**.

UWAGA Klasyfikacja Fair Play (cały szczebel centralny): w punktacji za kartki uwzględniamy wszystkich zawodników, także tych, którzy zostali napomniani przebywając na ławkach rezerwowych. Jednakże ewentualne napomnienia (kartki żółte/czerwone) udzielone innym osobom niż zawodnicy (trener, kierownik, członkowie sztabu itp.) wliczają się do kategorii „zachowanie osób na ławkach rezerwowych” – należy wówczas odpowiednio obniżyć oceny przy właściwych drużynach w tej kategorii.

2. Gra pozytywna.

Przy ocenie należy brać pod uwagę pozytywne aspekty mające wpływ na atrakcyjność zawodów, w tym:

- ofensywna taktyka, w następstwie której widoczna jest chęć zdobycia bramki lub rozstrzygnięcie meczu, poprzez zdobycie jak największej ilości bramek;
- zachowanie płynności gry;
- szybkie wprowadzanie piłki do gry, przyspieszanie tempa gry itp.

Do negatywnych spostrzeżeń podczas meczu należy zaliczyć:

- świadome opóźnianie i spowalnianie tempa gry,
- stosowanie taktyki opartej na faulowaniu, celem utrzymania korzystnego wyniku meczu,
- wymuszanie na sędziach reakcji na faule, dyskusje z sędziami itp.

Zaleca się zatem Delegatom Meczowym PZPN, aby różnicować liczby przyznanych punktów –inaczej w przypadku meczu bezbramkowego, inaczej w przypadku meczu, w którym zdobywa się jedną, czy kilka bramek przez tę samą drużynę.

3. Zachowanie wobec przeciwników.

W punkcie tym Delegat Meczowy PZPN musi zwrócić szczególną uwagę na wzajemne poszanowanie przeciwników. Istotnego znaczenia nabiera fakt, czy zawodnicy, nawet przy karach indywidualnych, zachowują się agresywnie, czy też potrafią na spokojnie przyjąć fakt przewinienia, nawet jeśli jest to przewinienie bardzo niebezpieczne, czy brutalne. Kiedy zawodnik zostaje wykluczony z gry, a jest to efektem brutalnego zagrania, to ocena w tej kategorii nie powinna przekroczyć **dwóch punktów**, natomiast w przypadku oplucia, wszczęcia bójki itp. – ocena nie powinna przekroczyć **jednego punktu**. Ważne jest również zachowanie zawodnika wobec kontuzjowanego przeciwnika, a także zachowanie członków drużyn podczas opuszczania boiska czy w strefie szatni (wszelkie incydenty uwzględniane w ocenie).

4. Zachowanie wobec sędziego.

W ocenie tej Delegat Meczowy PZPN powinien zwrócić szczególną uwagę, czy decyzje sędziego wywołują u zawodników zdenerwowanie i niesportowe zachowania, polegające na częstej lub bardzo częstej krytyce decyzji sędziowskich. Nadmierna gestykulacja mająca wpływ na zachowanie publiczności powinna skłaniać Delegata Meczowego PZPN do obniżania oceny w tym punkcie. Jeżeli natomiast wystąpi zjawisko czynnego znieważenia sędziów, to ocena punktowa nie powinna przekroczyć **jednego punktu**.

5. Zachowanie osób na ławce rezerwowych.

- Należy tu zwrócić uwagę na zachowanie się osób przebywających na ławce rezerwowych, a w szczególności kadry trenerskiej. Przy okazywaniu niezadowolenia dotyczącego decyzji sędziowskich przez osoby znajdujące się na ławce w sposób gwałtowny, odbierany przez obserwatorów meczu jako krytykę, a także z użyciem słów niecenzuralnych, ocena nie może być wyższa **niż trzy punkty**.
- W sytuacji, kiedy nastąpi wykluczenie kogokolwiek z ławki rezerwowych i odesłanie do szatni lub na trybuny, ocena nie może być wyższa **niż dwa punkty**.
- W skrajnych przypadkach – wywołania „awantury” przez osoby znajdujące się na ławce rezerwowych w stosunku do sędziów, ocena nie powinna przekroczyć **jednego punktu**.
- Incydenty dotyczące osób, które są uprawnione do przebywania na ławce rezerwowych, a które wydarzyły się np. przy schodzeniu do szatni, także powinny mieć wpływ na ocenę.

6. Zachowanie publiczności.

Zachowanie publiczności to jeden z najistotniejszych punktów w klasyfikacji Fair Play.

Jeżeli podczas zawodów zostaną odnotowane takie zdarzenia, jak:

- wulgaryzmy pod adresem sędziów, zespołu gości,
- wulgaryzmy pod adresem zawodników (bez znaczenia czy gospodarzy, czy gości),
- wulgaryzmy pod adresem osób znajdujących się na ławkach rezerwowych lub innych osób funkcyjnych,

i Delegat Meczowy PZPN stwierdzi, iż takie zdarzenia występowały wielokrotnie i miały charakter zbiorowy (tzw. zorganizowana mowa nienawiści), to ocena nie powinna w żadnym przypadku **przekroczyć pięciu punktów**. Kiedy w negatywnym zachowaniu kibiców obok wulgaryzmów następuje masowe użycie środków pirotechnicznych oraz rzucanie serpentyn lub innych przedmiotów poza ogrodzenie oddzielające widownię od płyty boiska, to ocena zachowania publiczności nie może **przekroczyć trzech punktów**.

Jeżeli natomiast przed, w trakcie lub po zawodach wystąpią zbiorowe zachowania rasistowskie, antysemickie, to liczba przyznanych punktów za zachowanie publiczności musi obejmować **przedział jeden – trzy punkty**.

Wypełniając formularz Fair Play należy pamiętać, iż w przypadku wszelkich zachowań kibiców drużyny klubu gościa, nawet kiedy ich liczba jest mniejsza, niż 50 osób, należy dokonać oceny ich zachowania i wystawić ocenę. Należy też pamiętać, że pojedynczy, mniej istotny incydent nie powinien wpływać na ocenę w tej kategorii, szczególnie jeżeli liczba widzów na stadionie wynosi kilkanaście czy kilkadziesiąt tysięcy, a sprawca incydentu został ujęty. Oceniana jest każda autoryzowana grupa kibiców drużyny klubu gościa.

W obszarze 1., w zależności od ilości udzielonych napomnień / wykluczeń, dopuszczalna jest nota poniżej zera (ocena minusowa). W obszarach od 2. do 6. najniższą notą może być ocena „1”. Zachowanie kibiców drużyny klubu gościa (obszar 6.) może zostać ocenione tylko w przypadku, gdy grupa została autoryzowana przez klub drużyny gościa. W innym przypadku ocena za zachowanie tych osób wliczana jest do oceny kibiców miejscowych (wówczas w punkcie 17. Raportu wpisujemy wartość „0”, a system automatycznie powinien podzielić sumę punktów dla klubu drużyny gościa przez „25”).

§ 7.

[Wytyczne dotyczące przeprowadzenia spotkania organizacyjnego w dniu meczu]

Standardowy przebieg spotkania organizacyjnego na terenie stadionu w dniu meczu

1. Spotkaniu przewodniczy Delegat Meczowy PZPN, który w tym celu posługuje się właściwym drukiem „SPO” (Spotkanie Organizacyjne w dniu meczu – w przypadku III ligi skrócona lista).
2. Delegat Meczowy PZPN przywozi ze sobą druk SPO na mecz. Właściwy druk (dwa różne druki – jeden na mecz Ekstraklasy, inny na pozostałe rozgrywki szczebla centralnego) należy pobrać z: <http://www.pzpn.pl/federacja/dokumenty> (odpowiednio: SPO-Ekstraklasa lub SPO-I Liga, II Liga, Puchar Polski; w przypadku meczów III Ligi posługujemy się odrębną listą sprawdzającą).
3. Zadaniem Delegata Meczowego PZPN jest zapoznanie się z całą dostępną dokumentacją meczową przed rozpoczęciem spotkania organizacyjnego.
4. Wskazane jest, aby w spotkaniu dotyczącym spraw bezpieczeństwa uczestniczył przedstawiciel klubu gościa. **Celem tej części spotkania jest przede wszystkim potwierdzenie przyjętych rozwiązań przez wszystkie podmioty zaangażowane w imprezę.**
5. **Część spotkania dotycząca punktu „Sprawy sędziowskie” odbywa się na 90 minut (Ekstraklasa, Super Puchar) lub na 75 minut (I Liga, II Liga, III Liga, PP) przed rozpoczęciem zawodów.**

6. **W części dotyczącej „spraw sędziowskich” uczestniczą: sędziowie, kierownicy drużyn, Obserwator sędziów oraz przedstawiciele TV (jeśli przeprowadzana jest transmisja z meczu).**
7. Delegat Meczowy PZPN może zapraszać inne osoby do uczestniczenia w spotkaniu organizacyjnym, z zachowaniem zasad obowiązujących w specjalnym reżimie sanitarnym.
8. Klub będący gospodarzem zawodów musi zapewnić, że podczas inspekcji całe wyposażenie boiska, które jest używane podczas meczu, znajduje się już na właściwych miejscach, w tym ławki rezerwowych, bramki, bramka zapasowa, siatki, kamery monitoringu, reklamy itd.
9. Przed rozpoczęciem spotkania Delegat Meczowy PZPN powinien udostępnić listę obecności, na której wszyscy uczestnicy spotkania powinni napisać swoje imię i nazwisko, telefon kontaktowy oraz pełnioną funkcję.
10. Wydrukowaną listę obecności (czysty druk) Delegat Meczowy PZPN przywozi ze sobą na mecz. Listę należy pobrać z: <http://www.pzpn.pl/federacja/dokumenty>.
11. Lista obecności jest uzupełniana przez przedstawiciela / przedstawicieli gości po przybyciu na spotkanie.
12. Wypełniona lista obecności musi być przekazana z powrotem Delegatowi Meczowemu PZPN. Kopia wypełnionej listy obecności powinna podczas meczu znajdować się w stanowisku dowodzenia. Organizator imprezy powinien zapewnić kopię przedmiotowej listy każdemu uczestnikowi I części spotkania organizacyjnego (sprawy bezpieczeństwa) – na żądanie.
13. Co do zasady, program spotkania zawarty w druku „SPO” musi być wypełniony w całości, **jednak Delegat Meczowy PZPN może wypełnić część niniejszego formularza na podstawie otrzymanych dokumentów (informacja o pojemności stadionu, liczba wejść itp.) bez konieczności zadawania na spotkaniu wszystkich pytań, jeżeli uzna to za stosowne.**
14. Dla imprez, które nie stanowią zawodów o podwyższonym ryzyku, Delegat Meczowy PZPN może uznać, które ze spraw nie wymagają szczegółowego omówienia.
15. Delegat Meczowy PZPN ma obowiązek przypomnieć podczas spotkania organizacyjnego o konieczności podjęcia działań mających na celu usprawnienie przyjmowania kibiców drużyny klubu gości oraz podjęcia analogicznych działań mających na celu usprawnić opuszczanie przez kibiców drużyny klubu gości stadionu / terenu imprezy.
16. Należy pamiętać, że osoby pełniące funkcję SLO (Klubowy koordynator ds. współpracy z kibicami) mogą okazać się cennymi, dodatkowymi źródłami informacji oraz że są uprawnione i jednocześnie powinny brać udział w pierwszej odprawie przedmeczowej (pod warunkiem, że są obecne na stadionie, co głównie dotyczy SLO klubu gości).
17. Podczas spotkania organizacyjnego należy dążyć do potwierdzenia przynajmniej następujących kwestii organizacyjnych:
 - a. gotowość operacyjna stewardów, medyków, noszowych i wszystkich innych służb (zaleca się osiągnięcie gotowości najpóźniej na 15 minut przed rozpoczęciem imprezy);
 - b. wpływ warunków atmosferycznych na przebieg imprezy – omówić ewentualne działania zaradcze na wypadek upału, silnych opadów śniegu, deszczu, gradu itp.;
 - c. rozgrzewka przed zawodami i w przerwie meczu – zaleca się, aby zawodnicy drużyny klubu gościa rozgrzewali się po stronie przeciwnej względem sektora dopingowego gospodarzy;
 - d. wszelkie konkursy organizowane na płycie boiska powinny odbywać się na tej stronie boiska, na której rozgrzewają się piłkarze gospodarzy (nie utrudniać rozgrzewki piłkarzom gości);
 - e. **w przypadku wysokiego prawdopodobieństwa użycia / rzucania / miotania środkami pirotechnicznymi przez pseudokibiców, Delegat Meczowy PZPN potwierdza z zespołem sędziowskim procedury dotyczące przerwania meczu i ewentualnego sprowadzenia drużyn do strefy technicznej lub strefy szatni oraz zasady w zakresie wznowienia przerwane meczu. Ustalenia te Delegat Meczowy PZPN osobiście potwierdza z Kierownikiem ds. Bezpieczeństwa oraz Spikerem zawodów;**
 - f. **potwierdzenia pozostałych założeń organizacyjnych, w szczególności dotyczących rozgrywania zawodów w specjalnym reżimie sanitarnym (strefowanie stadionu itp.).**

§ 8.
[Wytyczne dotyczące kontroli antydopingowej]

1. Założenia wstępne dotyczące kontroli antydopingowej

- a. Klub gospodarzy / organizator imprezy musi być zawsze przygotowany na umożliwienie przeprowadzenia kontroli antydopingowej w dniu meczowym, co Delegat Meczowy PZPN sprawdza przed rozpoczęciem spotkania organizacyjnego i potwierdza w jego trakcie.
- b. Zawodnicy obowiązkowo poddają się kontroli antydopingowej, co wynika z obowiązków sportowców i przepisów WADA (Światowa Agencja Antydopingowa).
- c. Delegat Meczowy PZPN uczestniczy w ewentualnej kontroli antydopingowej zawodników jako przedstawiciel PZPN, obserwując przebieg kontroli i sprawdzając, czy jest on zgodny z niniejszymi wytycznymi, przygotowanymi wspólnie przez Departament i Polską Agencję Antydopingową (POLADA).
- d. Zgodnie z głównym założeniem dotyczącym kontroli antydopingowej – **zawodnicy, aż do zakończenia meczu, nie wiedzą, który z nich zostanie poddany kontroli antydopingowej.**
- e. Co do zasady badanych jest po dwóch zawodników z każdej drużyny wybranych w drodze losowania lub w ramach tzw. kontroli celowanej POLADA (wybór zawodników na podstawie analizy POLADA).

2. Standardowy przebieg kontroli antydopingowej

- a. Drużyny dowiadują się o planowanej kontroli **zawsze po uprzednim przekazaniu wypełnionych składów drużyn sędziom zawodów.**
- b. Co do zasady, pomiędzy 30 a 15 minutą przed rozpoczęciem meczu przeprowadzane jest anonimowe losowanie w obecności Delegata Meczowego PZPN oraz przedstawicieli drużyn (co do zasady: po dwóch zawodników podstawowych oraz po dwóch rezerwowych z każdej drużyny, łącznie 8 osób), a wylosowane numery, bez ujawniania ich komukolwiek, są podpisywane na rewersie oznaczonym nazwą drużyny przez przedstawicieli obu drużyn i wkładane do kopert. Losowanie odbywa się „krzyżowo”, przedstawiciele drużyn losują numery przeciwnika. W trakcie meczu członkowie Antydopingowego Zespołu Kontrolnego (AZK) przyporządkowują wylosowane numery do zawodników zgodnie z listą startową / meczową. Ostateczny czas i miejsce przeprowadzenia losowania ustala Delegat Meczowy PZPN w porozumieniu z przedstawicielem organizatora meczu i Przewodniczącym AZK.
- c. Wylosowani do kontroli piłkarze, po podpisaniu formularza Zawiadomienia Zawodnika, powinni być kierowani do stacji kontroli antydopingowej, w miarę możliwości przy asyście przedstawiciela AZK. Zawodnicy ci opuszczają stację kontroli antydopingowej dopiero po oddaniu próbki moczu i/lub krwi i zakończeniu wszystkich procedur kontrolnych.
- d. Przed przystąpieniem do wykonania czynności kontrolnych Delegat Meczowy PZPN razem z przedstawicielami drużyn i członkami AZK dokonują weryfikacji prawidłowego przebiegu losowania, tożsamości zawodników oraz podpisują protokół losowania przygotowany przez AZK.
- e. Co do zasady: w momencie, gdy wszyscy wylosowani zawodnicy stawili się do stacji kontroli, a ich tożsamość została zweryfikowana pozytywnie, Delegat Meczowy PZPN opuszcza stację kontroli.

3. Dodatkowe informacje dotyczące kontroli antydopingowej

- a. Przedstawiciele AZK mogą wybrać dodatkowych (oprócz wylosowanych) zawodników do kontroli, o czym niezwłocznie informują Delegata Meczowego PZPN wraz z podaniem przyczyny wyboru.
- b. Jeżeli z jakichkolwiek przyczyn **wylosowany i powiadomiony zawodnik** nie stawi się do stacji kontroli, to zawodnika **nie doprowadza się** do stacji kontroli siłą, a Delegat Meczowy PZPN jedynie opisuje taką sytuację w Raporcie.
- c. Każdy zawodnik musi być dostępny na stadionie do 30 minut po zakończeniu meczu w celu pobrania próbek. Jeśli zawodnik zostanie ukarany czerwoną kartką lub opuści boisko z jakiegokolwiek innego powodu przed końcem meczu, musi pozostać dostępny na stadionie

do 30 minut po zakończeniu zawodów, nawet jeśli nie został wybrany do pobrania próbek. Wyjątek stanowi sytuacja, w której z powodów zagrażających życiu lub zdrowiu Zawodnika jest on zakwalifikowany do hospitalizacji bądź udzielenia specjalistycznej pomocy medycznej poza stadionem.

- d. Delegat Meczowy PZPN przyjmuje do wiadomości i uwzględnia we własnej organizacji pracy fakt, że od chwili wejścia zawodnika do stacji kontroli czas na oddanie próbki moczu wynosi średnio 10-12 minut, a średni czas skontrolowania 8 zawodników trwa pomiędzy 1,5 a 3 godziny.
- e. Obowiązkiem Delegata Meczowego PZPN jest powzięcie informacji od przedstawiciela AZK na temat przebiegu kontroli. Informację tę można uzyskać osobiście lub telefonicznie. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek problemów związanych z przebiegiem kontroli antydopingowej Delegat Meczowy PZPN sporządza właściwe adnotacje w Raporcie, z zaznaczeniem źródła informacji.
- f. W przypadku, gdy Delegat Meczowy PZPN nie jest w stanie wziąć udziału w losowaniu zawodników lub w dalszych czynnościach kontrolnych, PZPN jest reprezentowany przez Obserwatora sędziów lub, w drugiej kolejności, przez jednego z sędziów zawodów.

§ 9.

[Postanowienia końcowe]

1. Niniejsze Wytyczne zostały przyjęte na podstawie delegacji zawartej w ust. 4 Uchwały nr V/159 z dnia 22 maja 2013 roku Zarządu Polskiego Związku Piłki Nożnej w sprawie Delegatów Meczowych PZPN Szczepła Centralnego.
2. Niniejsze Wytyczne stanowią element prawa związkowego PZPN i w określonym zakresie określają obowiązki / odnoszą się także do innych, niż tylko Delegat Meczowy PZPN, osób, w szczególności do Kierowników ds. Bezpieczeństwa, Spikerów zawodów, Kierowników drużyn, SLO, sędziów zawodów, Obserwatorów sędziów itd.
3. Obowiązująca wersja Wytycznych jest wskazywana przez Departament i jest dostępna na oficjalnej stronie PZPN: www.pzpn.pl .
4. Za nieprzestrzeganie przepisów zawartych w niniejszych Wytycznych poszczególne osoby podlegają karom określonym w Regulaminie Dyscyplinarnym PZPN.

ZAŁĄCZNIK NR 1: SKRÓCONA LISTA SPRAWDZAJĄCA DLA DELEGATA MECZOWEGO PZPN

ZAWODY: **DATA:**

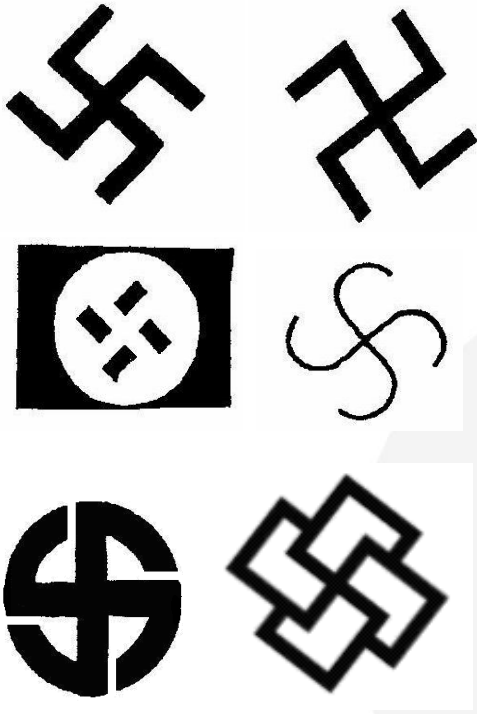
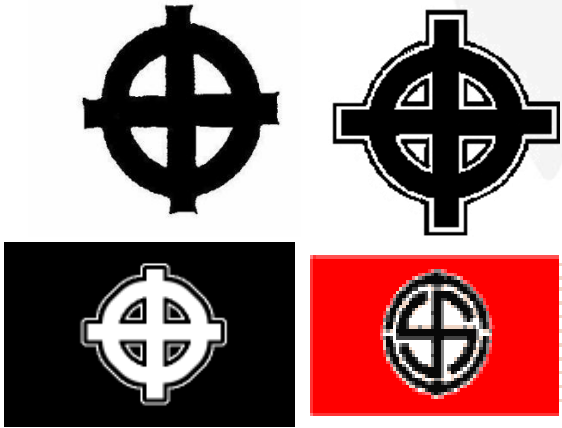
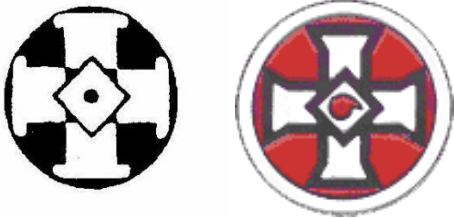
GODZINA UDOSTĘPNIENIA STADIONU DLA PUBLICZNOŚCI:

GODZINA ROZPOCZĘCIA MECZU:

1. Parkingi kibice / drużyny / oficjele meczowi	TAK	☐	NIE	☐
2. Ogrodzenie terenu imprezy / stadionu	TAK	☐	NIE	☐
3. Punkty depozytowe przy każdym wejściu	TAK	☐	NIE	☐
4. Regulaminy przy każdym wejściu	TAK	☐	NIE	☐
5. Kołowrotki / liczba i sprawność	TAK	☐	NIE	☐
6. Bramy ewakuacyjne ze stadionu
(niezablokowane, obecność stewardów)	TAK	☐	NIE	☐
7. Ogólny wygląd i bezpieczeństwo terenu imprezy / stadionu	TAK	☐	NIE	☐
8. Ciągi komunikacyjne / bezpieczne, drożne, niezablokowane	TAK	☐	NIE	☐
9. Przystosowanie terenu dla osób niepełnosprawnych	TAK	☐	NIE	☐
10. Oznakowanie terenu imprezy / stadionu
(znaki ppoż, bezpieczeństwa, informacyjne, sanitarne)	TAK	☐	NIE	☐
11. Bufety / Toalety (kibice gospodarzy / gości)	TAK	☐	NIE	☐
12. Wyposażenie punktów medycznych / służb medycznych	TAK	☐	NIE	☐
13. Warunki oglądania meczu z trybun	TAK	☐	NIE	☐
14. Furtki ewakuacyjne na płytę boiska
(niezablokowane, obecność stewardów)	TAK	☐	NIE	☐
15. Czystość siedzisk dla kibiców	TAK	☐	NIE	☐
16. Warunki pracy dla przedstawicieli mediów / czy dobre	TAK	☐	NIE	☐
17. Przygotowanie i wyposażenie stanowiska dowodzenia	TAK	☐	NIE	☐
18. Liczba / % stewardów posiadających Certyfikat Stewarda PZPN:				
19. Sposób komunikacji pomiędzy Delegatem, sędzią technicznym a stanowiskiem dowodzenia / inne procedury podwyższonego ryzyka	TAK	☐	NIE	☐
20. Gotowość operacyjna stewardów, noszowych oraz służb medycznych:				

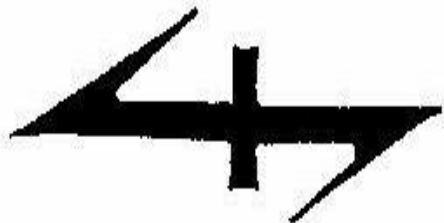
ZAŁĄCZNIK NR 2: WYKAZ PRZYKŁADOWYCH SYMBOLI ZABRONIONYCH

**LISTA PRZYKŁADOWYCH SYMBOLI ZABRONIONYCH
(za: Polski Związek Piłki Nożnej oraz Stowarzyszenie „Nigdy Więcej”)**

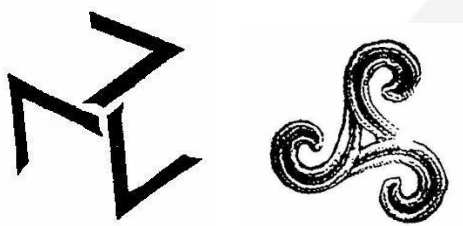
	<p>SWASTYKA – symbol hitlerowskiej partii NSDAP, w użyciu jest również w kilku wariantach.</p>
	<p>KOŁOMIR – "KRZYŻ CELTYCKI" – symbol "White Power", w Niemczech symbol zakazanego Narodowosocjalistycznego Ruchu Niemiec/Partii Pracy, popularny zwłaszcza wśród skinheadów, międzynarodowy symbol rasizmu.</p>
	<p>KRZYŻ KU KLUX KLAN (KKK) – kiedyś amerykańskiej, a dzisiaj międzynarodowej organizacji rasistowskiej, antysemickiej i antykatolickiej.</p>

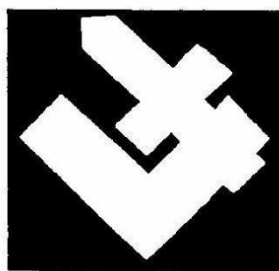
Tzw. "**RUNA SIG**" – przed 1945 r. znak nazistowskiej **Niemieckiej Młodzieży Narodowej**, podwójna służyła jako symbol **SS**.

Tzw. "**WILCZY HAK**" – symbol powojennej nazistowskiej organizacji terrorystycznej **Werwolf** oraz pancernych dywizji **SS**.

"**TRYSTYKA**" – znak rasistowski wykorzystywany m.in. przez **Ku Klux Klan**, również w lekko zmienionych wersjach.

Tzw. "**FALANGA**", "**RĘKA Z MIECZEM**" – symbol **ONR "Falanga"**, przedwojennej organizacji faszystowskiej, a współcześnie **Narodowego Odrodzenia Polski**, powszechnie uznanego za neofaszystowskie.

Tzw. "**SS-Totenkopf**" – charakterystyczna czaszka z pieszczelami, wzór wykorzystywany przez **SS** (dotyczy tylko wzoru przedstawionego obok / z pieszczelami) – obecnie symbol **Combat 18**, międzynarodowej neohitlerowskiej organizacji terrorystycznej.

FLAGA KONFEDERACJI STANÓW POŁUDNIOWYCH – symbol zwolenników niewolnictwa z czasów wojny domowej w USA. Używana m.in. przez **Ku Klux Klan**.

"BIAŁA PIĘŚĆ" lub **"PIĘŚĆ WHITE POWER"** (tłum. *"biała siła"*) – symbol zaciśniętej pięści umieszczonej w wieńcu lub na tarczy z utraconym rogiem (**dotyczy tylko wzoru przedstawionego obok**). Jest to jeden z symboli stosowanych przez międzynarodowy ruch rasistowski, a w czasie II wojny światowej używany przez **Waffen-SS**.

"BLOOD & HONOUR" (tłum. *"krew i honor"*) – hasło ze sloganu **Waffen-SS**. Obecnie nazwa organizacji neonazistowskiej. Różne odmiany / napisy, charakterystyczna biała, poszarpana część.

SYMBOLIKA LICZB – PRZYKŁADOWE LICZBY:

- **18** = (1. i 8. litera alfabetu – AH) oznacza **Adolf Hitler**, symbol stosowany np. przez **Combat 18** – międzynarodową terrorystyczną organizację neohitlerowską, działającą także w Polsce.
- **28** = (2. i 8. litera alfabetu – BH) **"Blood & Honour"** (tłum. *"krew i honor"*) – hasło neonazistowskie. Także nazwa organizacji rasistowskiej.
- **88** = (8. i 8. litera alfabetu – HH) **"Heil Hitler"** (np. w nazwie wrocławskiej grupy rasistowskiej **Konkwista 88**).

SYMBOLIKA LITER – PRZYKŁADOWE LITERY:

- **KKK = Ku Klux Klan** – amerykańska organizacja rasistowska, antysemicka i antykatolicka, znana z okrucieństwa.
- **WP = "White Power"** (tłum. "biała siła") – hasło **Ku Klux Klanu** i rasistowskich skinheadów.
- **BH = Blood & Honour** (tłum. "krew i honor") – nazwa organizacji rasistowskiej.

ZAKAZ MOWY NIENAWIŚCI – PODSTAWA PRAWNA:

Konstytucja RP:

Art. 13. Zakazane jest istnienie partii politycznych i innych organizacji odwołujących się w swoich programach do totalitarnych metod i praktyk działania nazizmu, faszystów i komunizmu, a także tych, których program lub działalność zakłada lub dopuszcza nienawiść rasową i narodowościową, stosowanie przemocy w celu zdobycia władzy lub wpływu na politykę państwa albo przewiduje utajnienie struktur lub członkostwa.

Kodeks karny:

Art. 190.

§ 1. Kto grozi innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 196.

Kto obraża uczucia religijne innych osób, znieważając publicznie przedmiot czci religijnej lub miejsce przeznaczone do publicznego wykonywania obrzędów religijnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 212.

§ 1. Kto pomawia inną osobę, grupę osób, instytucję, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

§ 2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 216.

§ 1. Kto znieważa inną osobę w jej obecności albo choćby pod jej nieobecność, lecz publicznie lub w zamiarze, aby zniewaga do osoby tej dotarła, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

§ 2. Kto znieważa inną osobę za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 256.

Kto publicznie propaguje faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołuje do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 257.

Kto publicznie znieważa grupę ludności albo poszczególną osobę z powodu jej przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, wyznaniowej albo z powodu jej bezwyznaniowości lub z takich powodów narusza nietykalność cielesną innej osoby, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

NOTATKI:

**DEPARTAMENT ORGANIZACJI IMPREZ,
BEZPIECZEŃSTWA I INFRASTRUKTURY**

bezpieczenstwo@pzpn.pl

POLSKI ZWIĄZEK PIŁKI NOŻNEJ